

Helsinkiläisten liikkumistottumukset 2020

Kaupunkiympäristön julkaisuja 2021:1

Helsinkiäisten liikkumistottumukset 2020

Tuomo Turja

Kannen kuva | Etunimi Sukunimi
Julkaisija | Helsingin kaupunki / Kaupunkiympäristön toimiala
ISBN | 978-952-331-884-7
ISSN | 2489-4230

Sisällys

TIIVISTELMÄ	4
1. JOHDANTO	6
1.1. Tutkimuksen tarkoitus.....	6
1.2. Tutkimuksen kohderyhmä, haastattelumäärät ja otoksen muodostus	6
1.3. Aineiston keruu.....	7
1.4. Tulosten luotettavuus.....	7
2. AINEISTON RAKENNE	8
3. TULOKSET	9
3.1. Tehtyjen matkojen määrä	9
3.2. Tehtyjen matkojen kulkutapa	12
3.3. Tehtyjen matkojen tarkoitus	21
3.4. Koronaviruksen vaikutus omaan matkustamiseen	30
3.5. HSL:n matkakortin käyttäminen	33
3.6. Liikkuminen ammatissa henkilöautolla	34
3.7. Talouden käytössä olevat henkilöautot.....	35
3.8. Joukkoliikenteen käyttäminen	38
3.9. Polkupyörän käyttäminen.....	39

TIIVISTELMÄ

Helsingiläisten liikkumistottumukset -tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää helsinkiläisten tekemien kaupungin sisäisten matkojen kulkutapajakauma, matkojen määrä ja tarkoitus. Koronaepidemiolla ja siihen liittyvillä rajoituksilla ja suosituksilla on todennäköisesti ollut vaikutusta ihmisten liikkumiseen tutkimusajankohtana syksyllä 2020.

Tutkimusajankohtana matkoja tehtiin kaiken kaikkiaan 1 765 979 kappaletta. Matkojen absoluuttinen määrä Helsingissä on nyt hieman pienempi kuin vuonna 2019. Keskimäärin helsinkiläiset tekivät 3,00 matkaa päivässä. Keskiarvotulos on pysynyt samana kuin viime vuonna. Useimmissa ryhmissä matkamäärät ovat laskeneet, mutta erityisesti yli 65-vuotiailla ja eläkeläisillä keskimääräiset matkamäärät ovat nousseet. Samoin niillä vastaajilla, joiden taloudessa on auto, ovat matkamäärät lisääntyneet, mutta lisäystä on kävelymatkoissa. Näyttää siltä, että kävelymatkojen lisääntyminen selittää sitä, että matkamäärissä ei ole suurempaa pudotusta pandemia-aiкана.

Yleisin matkojen kulkutapa oli kävely (52 % tehdyistä matkoista). Kävelyn osuus on noussut selvästi viime vuodesta, jolloin se oli 39 %. Kävelyn osuus korostuu erityisesti kantakaupungissa. Seuraavaksi useimmin matkoja tehtiin henkilöautolla kuljettajana (15 %) ja polkupyörällä (11 %). Kävelyn lisäksi polkupyörämatkojen määrä on noussut hieman. Henkilöautomatkojen osuus on laskenut hieman. Sen sijaan julkisten liikennevälineiden matkaosuudet ovat vähentyneet selvästi. Matkoista tehtiin bussilla 7 %, metrolla 5 %, henkilöautolla matkustajana 5 % ja raitiovau- nulla 3 %. Junamatkoja oli 2 % matkoista. Kaikkien edellä mainittujen joukkoliikennevälineiden matkaosuudet ovat vähentyneet selvästi. Koronapandemia näyttää vaikuttaneen niin, että joukkoliikenteen matkoja on korvattu kävelyllä ja polkupyörämatkoilla.

Vuorokauden aikana tehdyistä matkoista 17 %:ssa käytettiin joukkoliikennettä, 52 %:ssa matkoista käveltiin, 20 %:ssa käytettiin henkilöautoa ja 11 %:ssa pyöräiltiin.

Tarkasteltaessa henkilöauton ja joukkoliikenteen osuuksia, on henkilöauton osuus suurempi (54 %) kuin joukkoliikenteen (46 %). Tämä on selkeä muutos viime vuodesta, aikaisemmin joukkoliikenne on ollut pääasiallinen kulkutapa noin kuudessa kymmenestä matkasta.

Vapaa-ajan matkat ovat nyt selvästi mittausajankohdan yleisimpiä matkoja, niiden osuus on 43 %. Toiseksi yleisimpiä ovat työ-, koulu- ja opiskelumatkat (23 %). Työ- ja opiskelumatkat ja- kautuivat eriteltynä niin, että 15 % oli työmatkoja ja 8 % koulu- tai opiskelumatkoja.

Eryteisesti työmatkojen osuus on nyt pienempi kuin 2019, muutosta on seitsemän prosenttiyksikköä. Vapaa-ajan matkojen osuus on viisi prosenttiyksikköä viimevuotista suurempi ja ostosmatkojen neljä prosenttiyksikköä suurempi. Myös koulu- tai opiskelumatkojen osuus on vähentynyt, muutosta on kolme prosenttiyksikköä.

Yli puolet vastaajista (57 %) sanoo, että vallitseva koronavirustilanne on vaikuttanut Helsingin sisäisten matkojen kulkutapoihin. Vastaajista 51 prosenttia on vähentänyt joitain kulkutapoja ja 38 % lisännyt. Lisätyimmät kulkutavat ovat polkupyörä (46 %), kävely (43 %) ja henkilöauto kuljettajana (31 %). Vähennettyinä kulkutapoina mainitaan useimmin joukkoliikennevälineet.

Kaikista vastaajista 91 %:lla on käytössään HSL:n matkakortti tai he käyttävät HSL-sovelluksen lipputuotteita. Osuus on nyt kaksi prosenttiyksikköä pienempi kuin viime tutkimuskerralla. Yleisimmät käytöt ovat matkakortille arvon lataaminen (43 %) ja kertalippujen ostaminen HSL-sovelluksesta (37 %).

Helsingiläisten autottomien talouksien määrä on kasvussa. Vastaajista 57 %:lla oli taloudessaan käytössä vähintään 1 henkilöauto, 43 %:lla autoa ei ole. Kantakaupungissa autottomia on huomattavasti enemmän, 56 % talouksista. Talouden käytössä olevia autoja kuitenkin käytetään useammin kuin aiemmin.

Lähes kaikki vastaajat käyttävät joukkoliikennettä ainakin joskus. Päivittäin joukkoliikennettä käyttää 18 % ja muutaman kerran viikossa 27 % vastaajista. Kerran viikossa joukkoliikennettä käyttäviä on 12 %, kerran-pari kuukaudessa käyttäviä on 23 % ja sitä harvemmin käyttäviä on 16 %. Neljä prosenttia vastaajista ei käytä joukkoliikennettä lainkaan. Joukkoliikenteen käyttäminen on vähentynyt selvästi viime vuodesta: päivittäin joukkoliikennettä käyttävien osuus on laskenut 18 prosenttiyksikköä.

Kolmella neljästä helsinkiläisestä on käytössään polkupyörä vähintään silloin tällöin ja kahdella kolmesta aina tai melkein aina. Osuus on kasvanut viime vuodesta. Yleisimmin talouksista löytyy kaksi tai useampia aikuisten pyöriä ja lasten pyöriä.

Tutkimuksen aineisto kerättiin puhelinhaastatteluin syys-lokakuussa ja otos edustaa 7–79-vuotiaita helsinkiläisiä. Haastatteluja tehtiin yhteensä 3004. Tutkimuksen on tehnyt Taloustutkimus Oy Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan toimeksiannosta.

1. JOHDANTO

Tämän tutkimuksen on tehnyt Taloustutkimus Oy Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan toimeksiannosta.

1.1. Tutkimuksen tarkoitus

Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää Helsingin kaupungissa tapahtuvien kaupungin sisäisten matkojen kulkutapajakauma. Tutkimuksessa selvitettiin helsinkiläisten Helsingin sisäisiä matkoja yhden vuorokauden aikana klo 04:00–3:59 välisenä aikana. Tutkimus antaa käsityksen siitä, miten helsinkiläiset liikkuvat jalan, pyöräillen, joukkoliikennevälineillä, henkilöautolla tai muulla kulkuvälineellä. Kulkutavan lisäksi tutkimuksessa selvitettiin matkojen määrä ja tarkoitus. Haastattelussa kerättiin tietoa matkoista maanantain ja torstain välisenä aikana (haastattelut ti-pe).

1.2. Tutkimuksen kohderyhmä, haastattelumäärät ja otoksen muodostus

Tutkimuksen kohderyhmänä oli Helsingin kaupungin 7–79-vuotias väestö.

Haastatteluja tehtiin yhteensä 3 004 kpl. Otos muodostettiin satunnaispoimintana väestötietojärjestelmästä. Otoksessa preferoitiin matkapuhelinnumeroita. Mikäli varsinaiselle kohdehenkilölle ei löytynyt matkapuhelin- tai lankanumeroa, haettiin viitehenkilön avulla talouden lankapuhelinnumeroa. Haastateltavien valinnassa noudatettiin sukupuoli-, ikä- ja aluekiintiöintiä.

Haastateltavien sukupuolta kysyttiin erikseen, luetellut vastausvaihtoehdot olivat mies/nainen/muu. Kaikki vastaajat ilmoittivat sukupuolekseen joko miehen tai naisen.

7–14-vuotiaita tavoiteltiin heidän vanhempiensa kautta, joten otokseen poimittiin myös tieto 7–14-vuotiaiden lasten lukumäärästä. Alle 15-vuotiaiden haastattelut toteutettiin niin, että ensiksi soitettiin heidän jommallekummalle vanhemmalleen ja pyydettiin lupa haastatteluun. Seuraavaksi kysyttiin, pystyykö vanhempi vastaamaan lapsen puolesta vai tulisiko haastattelijan soittaa suoraan lapselle. Kaikissa 239 tapauksessa haastateltiin vanhempaa.

1.3. Aineiston keruu

Tutkimuksen aineisto kerättiin puhelinhaastatteluin tietokoneohjatun Taloustutkimuksen CATI-ohjelmiston avulla 1.9.–9.10.2020 välisenä aikana. Työhön osallistui 28 tutkimushaastattelijaa Taloustutkimus Oy:n puhelinhaastattelukeskuksessa.

1.4. Tulosten luotettavuus

Tutkimuksen tulokset ovat tutkimusotoksen avulla saatuja estimaatteja, joihin saattaa sisältyä tiettyä satunnaistekijöiden aiheuttamaa virhettä. Virhemarginaalin suuruus riippuu otoksen tai osaotoksen koosta ja tulokseksi saadusta %-luvusta. Tutkimuksen päätulosten (n=3 004) virhemarginaali on enimmillään noin $\pm 1,8$ prosenttiyksikköä.

2. AINEISTON RAKENNE

Tutkimusta varten poimittiin väestötietojärjestelmästä satunnaisotannalla 16 999 henkilön perusotos helsinkiläisistä. Otos sisälsi vastaajien syntymävuoden, sukupuolen, postinumeron ja kuntakoodin.

Oheisessa taulukossa on esitetty vertailu väestöstä ja vastaajajoukosta asuinalueen, sukupuolen ja iän mukaan.

Taustamuuttuja	Väestö	Vastaajat
	<i>N=594421</i>	<i>n=3004</i>
Alue	%	%
Kantakaupunki	33	33
Esikaupunki	67	67
Sukupuoli	%	%
Nainen	53	53
Mies	47	47
Ikäluokka	%	%
7–17 vuotta	11	8
18–29 vuotta	19	21
30–44 vuotta	26	27
45–64 vuotta	25	25
65–79-vuotta	19	19

Haastattelut kiintiöitiin vastaamaan väestöä. Vastaajajakauma toteutui ryhmissä hyvin, suurimmillaan erot olivat 3 prosenttiyksikköä. Vastaajajoukossa lievästi yliedustettuina olivat 18-29-vuotiaat, 7-17-vuotiaat ovat lievästi aliedustettuina. Lopulliset tulokset painotettiin kuitenkin vastaamaan kohderyhmää väestössä.

Yhden haastattelun keskimääräinen kesto oli 8 minuuttia 30 sekuntia. Haastatteluja varten otoksen numeroihin soitettiin 24 841 puhelua. Kaikkia vastaajia ei kuitenkaan tavoitettu, tai haastattelu ei saatu tehtyä ennen tiedonkeruun päättymistä. Haastattelusta kieltäytyi 3 183 vastaajaa. Toimimattomia puhelinnumeroita oli 274 kpl.

3. TULOKSET

3.1. Tehtyjen matkojen määrä

Tutkimuksessa matkalla tarkoitettiin siirtymistä kävelen tai jollain kulkuneuvolla paikasta toiseen. Vastaaajia pyydettiin kertomaan edellisen vuorokauden aikana tekemänsä matkat aamusta kello 4.00:sta yöhön klo 3.59 asti sen kulkutavan mukaan, jolla tehtiin kilometreissä pisin matka. Mukaan otettiin vain Helsingin sisällä tapahtuvat matkat.

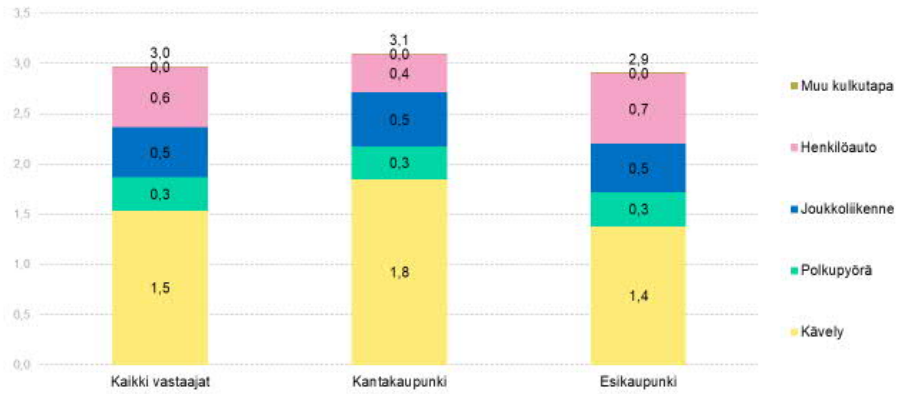
Tutkimusajankohtana matkoja tehtiin kaiken kaikkiaan 1 765 979 kappaletta. Keskimäärin helsinkiläiset tekivät 3,00 matkaa päivässä. Kantakaupungissa liikuttiin esikaupunkia selvästi yleisemmin kävelen, myös joukkoliikennettä käytettiin kantakaupungissa hieman enemmän kuin esikaupungissa. Esikaupungissa taas henkilöautoa käytettiin matkoihin kantakaupunkia selvästi useammin.

Tehtyjen matkojen absoluuttinen määrä Helsingissä oli nyt hieman pienempi kuin vuonna 2019. Keskiarvotulos on pysynyt samana, kun prosenttiosuus pyöristetään yhteen desimaaliin. Tarkemmassa tarkastelussa osuus on pienentynyt hieman (2020: 2,97/2019: 3,04). Mediaaniluku oli nyt 2 kun se vuonna 2019 oli 3.

Useimmissa taustaryhmissä matkamäärät ovat laskeneet, mutta joissain nousseet. Eläkeläisten keskimääräinen matkojen määrä on noussut selvästi (2,60/4,48). Eläkeläiset ovat lisänneet erityisesti kävelymatkoja, mutta myös pyörällä tehtyjen matkojen osuus on noussut. Myös niillä vastaajilla, joiden taloudessa on auto, keskimääräisessä matkaluvussa on selvä lisäys (3,05/3,88). Heillä automatkojen osuudessa ei ole kovin merkittävää lisäystä, mutta kävelymatkojen määrä on noussut selvästi. Näyttää siltä, että kävelymatkojen lisääntyminen selittää sitä, että matkamäärissä ei ole suurempaa pudotusta pandemia-aikana.

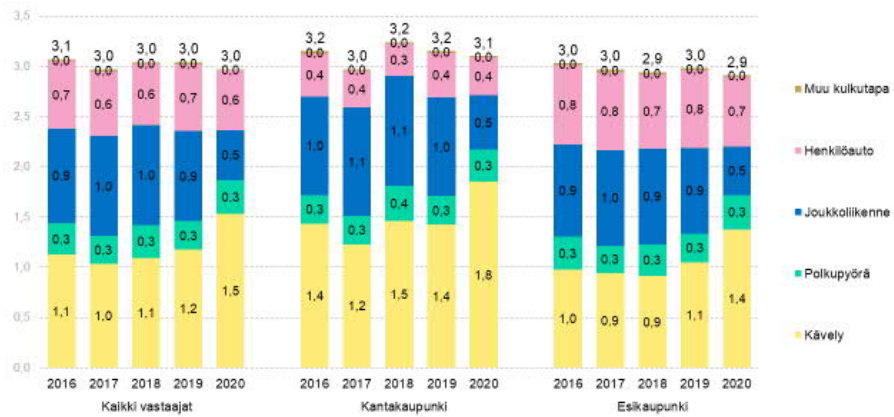
Seuraavissa kuvioissa on esitetty helsinkiläisten matkojen kulkutavat sekä prosenttiosuuksina että matkojen lukumäärinä.

Matkaluvut (matkaa/vrk/henkilö) Helsingissä 2020

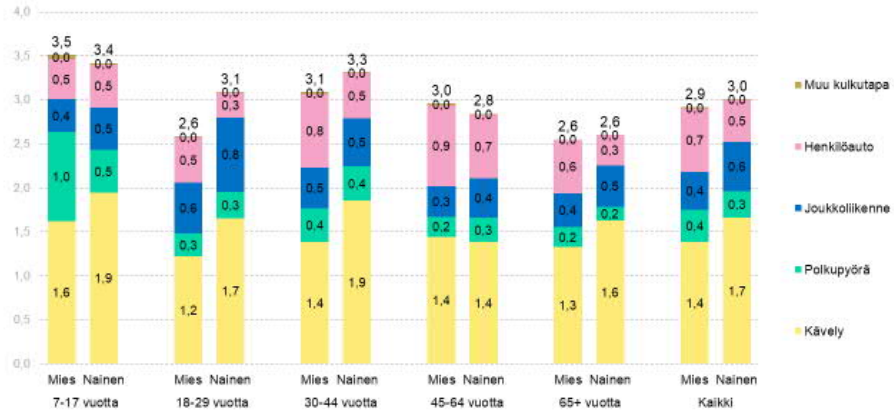
Helsinki

Matkaluvut (matkaa/vrk/henkilö) Helsingissä 2016-2020

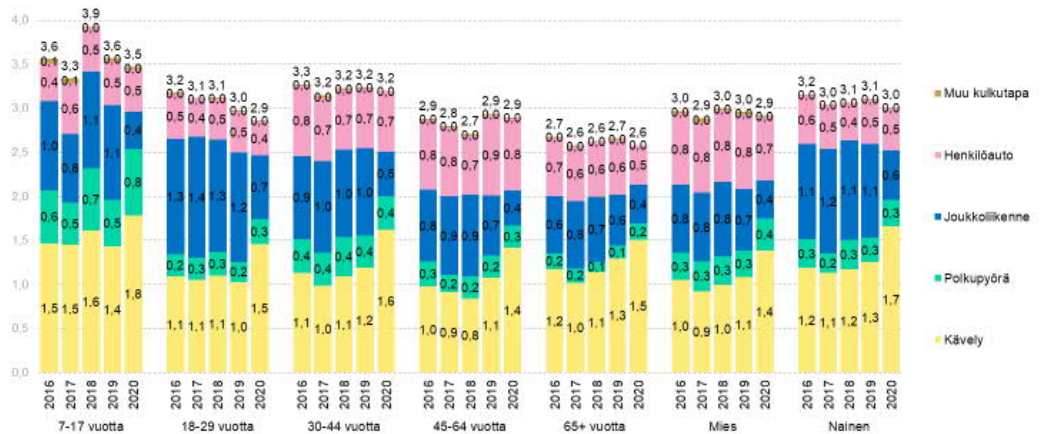
Helsinki

Matkaluvut (matkaa/vrk/henkilö) Helsingissä iän ja sukupuolen mukaan 2020

Helsinki

Matkaluvut (matkaa/vrk/henkilö) Helsingissä iän ja sukupuolen mukaan 2016-2020

Helsinki

3.2. Tehtyjen matkojen kulkutapa

Yleisin matkojen kulkutapa oli kävely (52 % tehdyistä matkoista). Kävelyn osuus on noussut selvästi viime vuodesta, jolloin se oli 39 %. Kävelyn osuus korostuu erityisesti kantakaupungissa. Seuraavaksi useimmin matkoja tehtiin henkilöautolla kuljettajana (15 %) ja polkupyörällä (11 %). Kävelyn lisäksi polkupyörämatkojen määrä on noussut hieman. Henkilöautomatkojen osuus on laskenut hieman.

Matkoista tehtiin bussilla 7 %, metrolla 5 %, henkilöautolla matkustajana 5 % ja raitiovaunulla 3 %. Junamatkoja oli 2 % matkoista. Kaikkien edellä mainittujen julkisten liikennevälineiden matkaisuudet ovat vähentyneet selvästi. Edelleen jatkuva koronapandemia näyttää vaikuttaneen niin, että julkisen liikenteen matkoja on korvattu kävelyllä ja polkupyörämatkoilla.

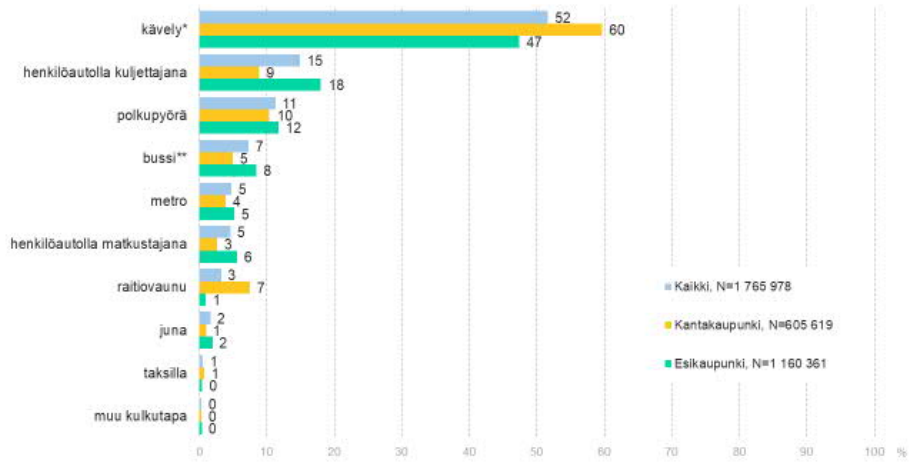
Kantakaupungissa tehdyissä matkoissa korostuu erityisesti kävely. Raitiovaunulla, bussilla ja metrolla kulkeminen on vähentynyt selvästi verrattuna vuoteen 2019. Myös esikaupungissa korostuu tänä vuonna kävely selvästi viimevuotista enemmän. Muuten kulkutavoissa korostuu henkilöauton käyttö kuljettajana sekä pyöräily. Joukkoliikenteen, erityisesti bussin ja metron osuudet ovat selvästi viimevuotista pienempiä.

Kävely kulkumuotona korostuu erityisesti yli 65-vuotiailla, eläkeläisillä ja työttömillä. Henkilöautolla liikkuminen kuljettajana korostuu 30-64 -vuotiailla, pyöräily ja henkilöautolla matkustajana liikkuminen korostuvat alle 18-vuotiailla.

Vuorokauden aikana tehdyistä matkoista 17 %:ssa käytettiin joukkoliikennettä, 52 %:ssa matkoista käveltiin, 20 %:ssa käytettiin henkilöautoa ja 11 %:ssa pyöräiltiin. Tarkasteltaessa henkilöauton ja joukkoliikenteen osuuksia, on henkilöauton osuus suurempi (54 %) kuin joukkoliikenteen (46 %). Joukkoliikenteen käyttö korostuu erityisesti työmatkoissa ja opiskelu- ja koulumatkoissa. Työmatkoissa henkilöautoilla tehtyjen matkojen osuus on selvästi suurempi kuin vuonna 2019.

Seuraavissa kuvioissa on esitetty helsinkiläisten matkojen jakautuminen matkan pääasiallisen kulkutavan mukaan sekä prosenttiosuuksina että matkojen lukumäärinä.

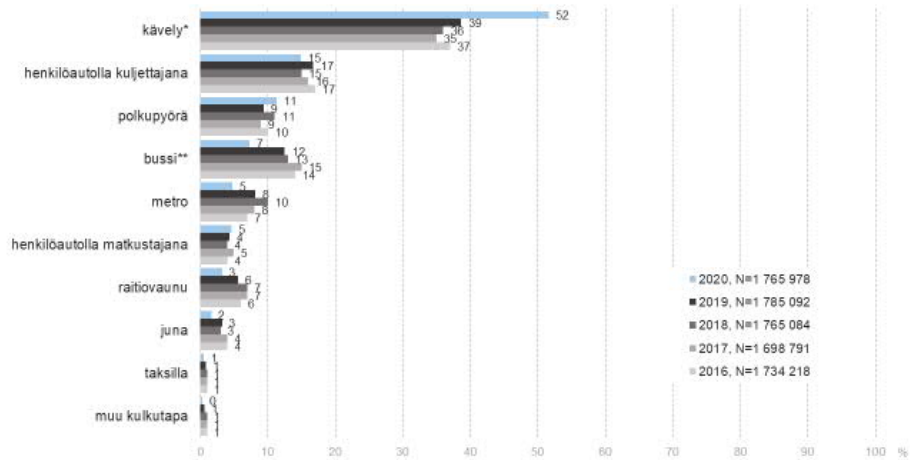
Tehtyjen matkojen pääasiallinen kulkutapa 2020 % päivän aikana tehdystä matkoista

Helsinki

*) myös juoksu, polkukelkka, pyörätuoli, rulaattori, rullalaukset, rullaskusset, polkulauta/sähköpolkulauta
**) myös palvelulinjat, koulukuljetus

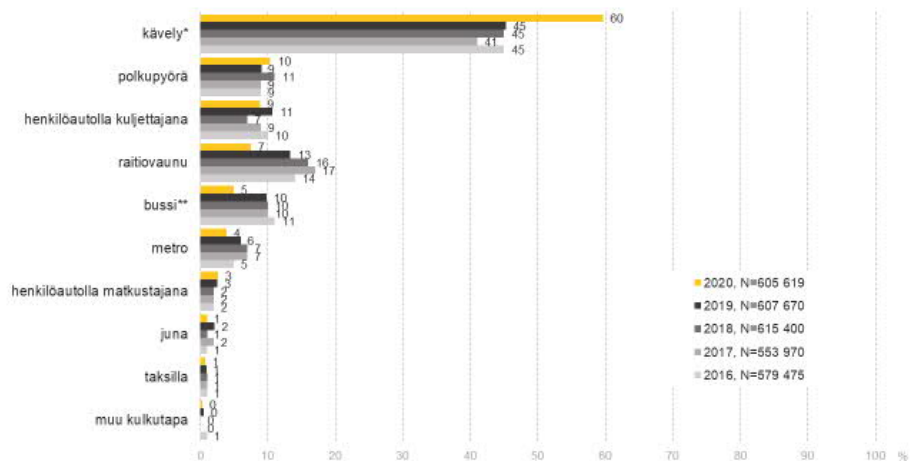
Tehtyjen matkojen pääasiallinen kulkutapa 2016-2020 KAIKKI VASTAAJAT % päivän aikana tehdyistä matkoista

Helsinki

*) myös juoksu, polkukelkka, pyörätuoli, rulaattori, rullaluistimet, rullasukset, polkulauta/sähköpolkulauta
**) myös palvelulinjat, koulu- ja koulukäytös

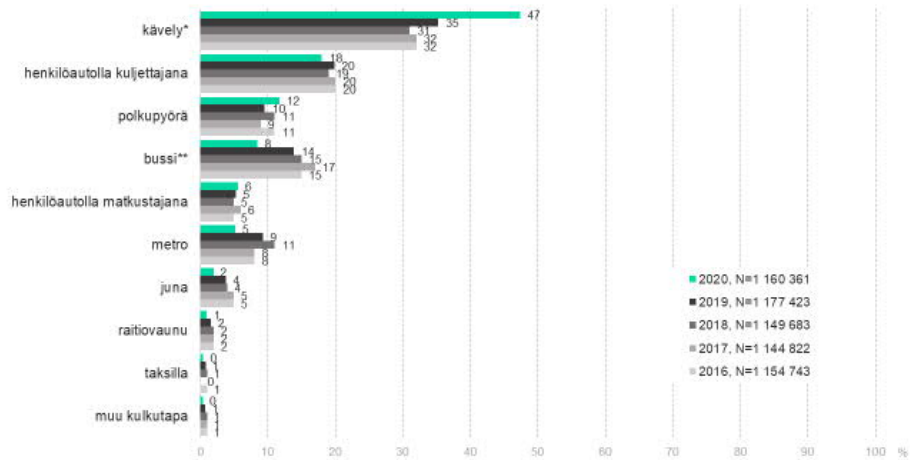
Tehtyjen matkojen pääasiallinen kulkutapa 2016-2020 KANTAKAUPUNKI% päivän aikana tehdyistä matkoista

Helsinki

*) myös juoksu, polkukelkka, pyörätuoli, rulaattori, rullaluistimet, rullasukset, polkulauta/sähköpolkulauta
**) myös palvelulinjat, koulu- ja koulukäytös

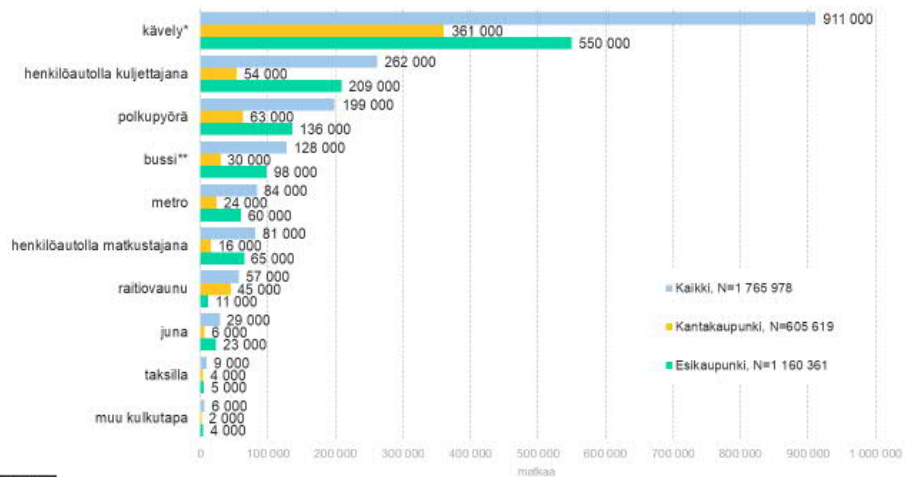
Tehtyjen matkojen pääasiallinen kulkutapa 2016-2020 ESIKAUPUNKI% päivän aikana tehdyistä matkoista

Helsinki

*) myös juoksu, polkukelkka, pyörätuoli, rulaattori, rullaluistimet, rullasukset, polkulauta/sähköpolkulauta
**) myös palvelulinjat, koulukuljetus

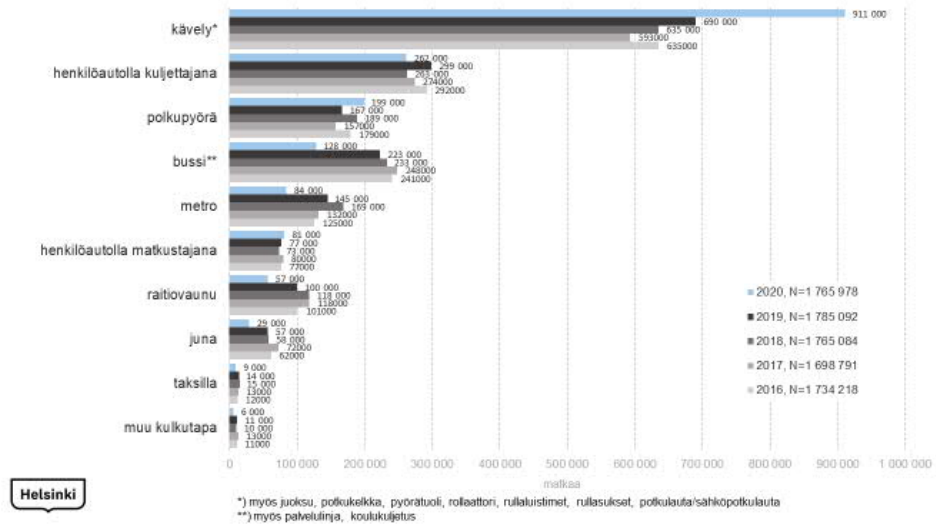
Tehtyjen matkojen pääasiallinen kulkutapa 2020 Päivän aikana tehdyt matkat

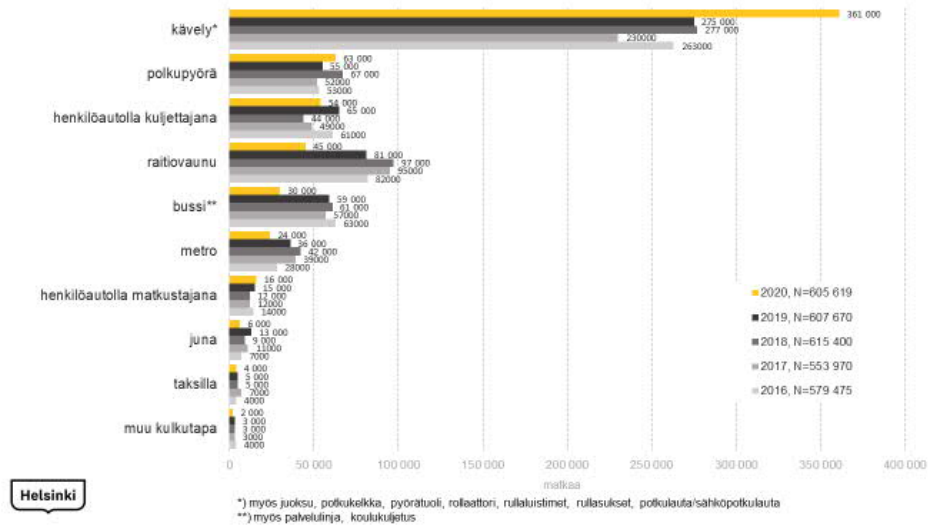
Helsinki

*) myös juoksu, polkukelkka, pyörätuoli, rulaattori, rullaluistimet, rullasukset, polkulauta/sähköpolkulauta
**) myös palvelulinjat, koulukuljetus

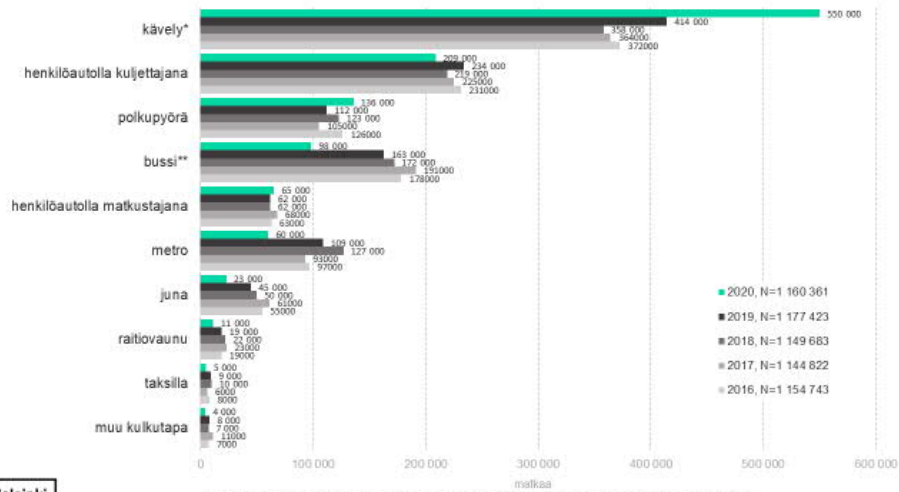
Tehtyjen matkojen pääasiallinen kulkutapa 2016-2020 KAIKKI VASTAAJAT-Päivän aikana tehdyt matkat

Tehtyjen matkojen pääasiallinen kulkutapa 2016-2020 KANTAKAUPUNKI-Päivän aikana tehdyt matkat

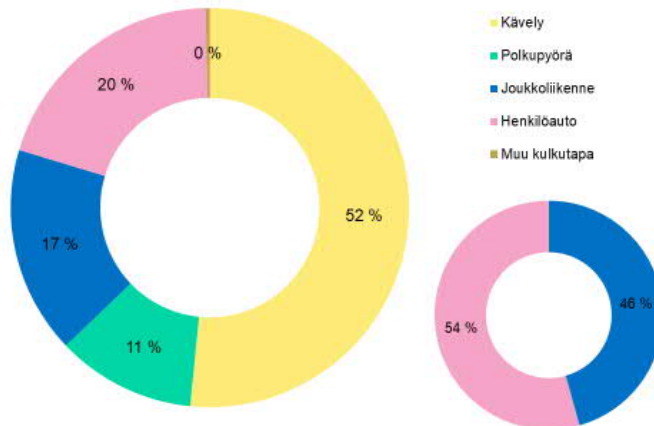
Tehtyjen matkojen pääasiallinen kulkutapa 2016-2020 ESIKAUPUNKI-Päivän aikana tehdyt matkat

Helsinki

*) myös juoksu, polkukelkka, pyörätuoli, rulaattori, rullakärimat, rullasukset, polkulauta/sähköpolkulauta
**) myös palvelutaxi, koulukuljetus

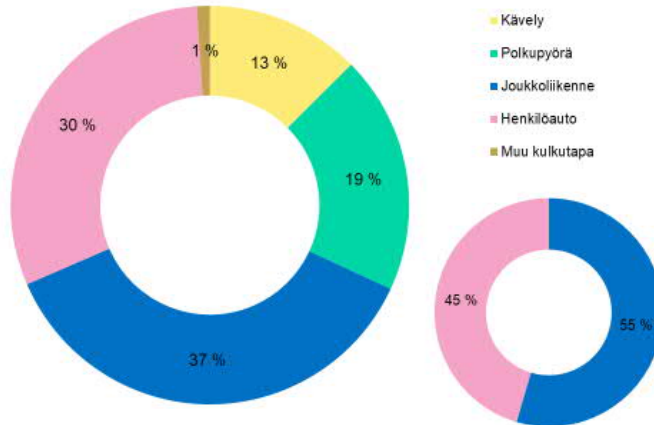
Tehtyjen matkojen pääasiallinen kulkutapa 2020 % päivän aikana tehdyistä matkoista, N=1 765 978

Helsinki

Tehtyjen matkojen pääasiallinen kulkutapa 2020

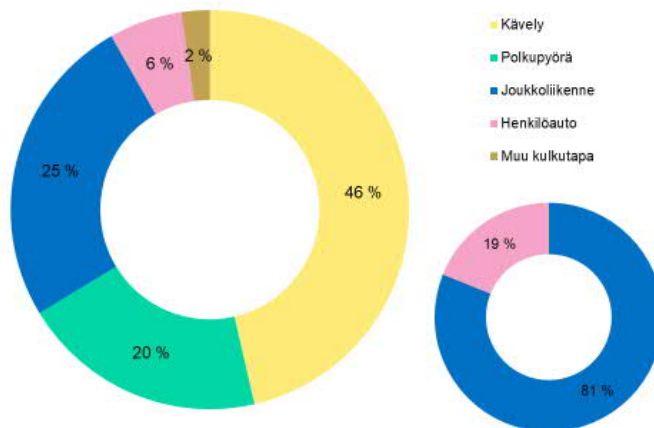
% päivän aikana tehdyistä työmatkoista, N=264 000

Helsinki

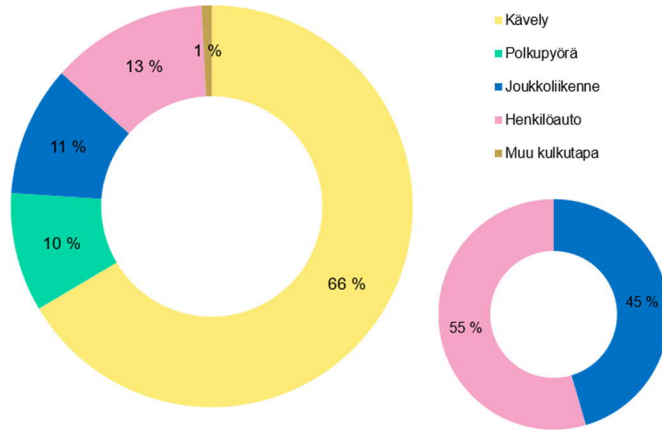
Tehtyjen matkojen pääasiallinen kulkutapa 2020

% päivän aikana tehdyistä opiskelu-/koulumatkoista, N=146 000

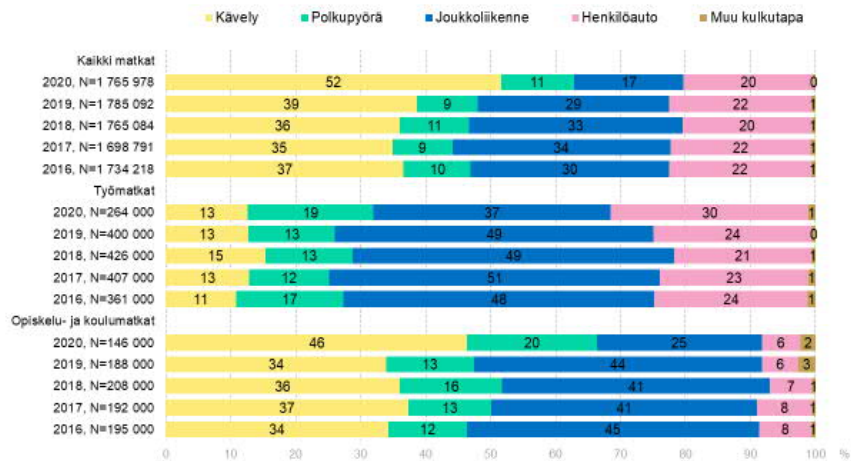
Helsinki

Tehtyjen matkojen pääasiallinen kulkutapa 2020 % päivän aikana tehdyistä vapaa-ajamatkoista, N=759 000

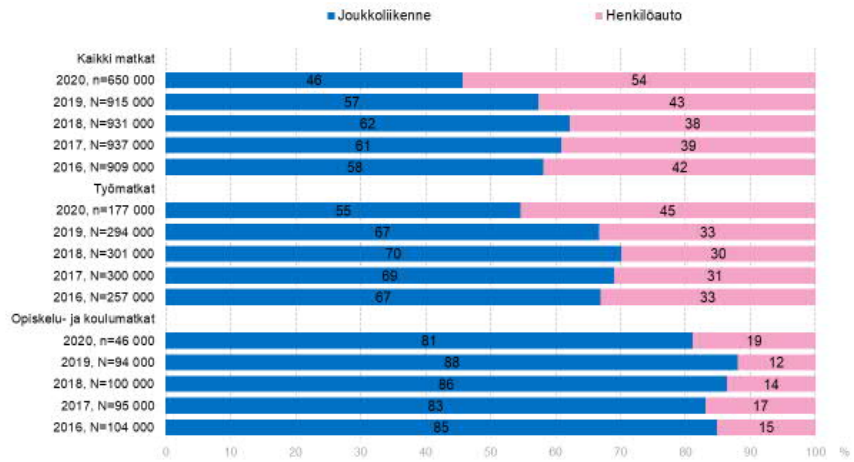
Helsinki

Tehtyjen matkojen pääasiallinen kulkutapa 2016-2020 % päivän aikana tehdyistä matkoista, N=1 765 978

Helsinki

Tehtyjen matkojen pääasiallinen kulkutapa 2016-2020 % joukkoliikenteellä ja henkilöautolla päivän aikana tehdyistä matkoista

Helsinki

3.3. Tehtyjen matkojen tarkoitus

Vapaa-ajan matkat ovat nyt selvästi mittausajankohdan yleisimpiä matkoja, niiden osuus on 43 %. Toiseksi yleisimpiä ovat työ-, koulu- ja opiskelumatkat (23 %). Työ- ja opiskelumatkat ja-kautuivat eriteltynä niin, että 15 % oli työmatkoja ja 8 % koulu- tai opiskelumatkoja.

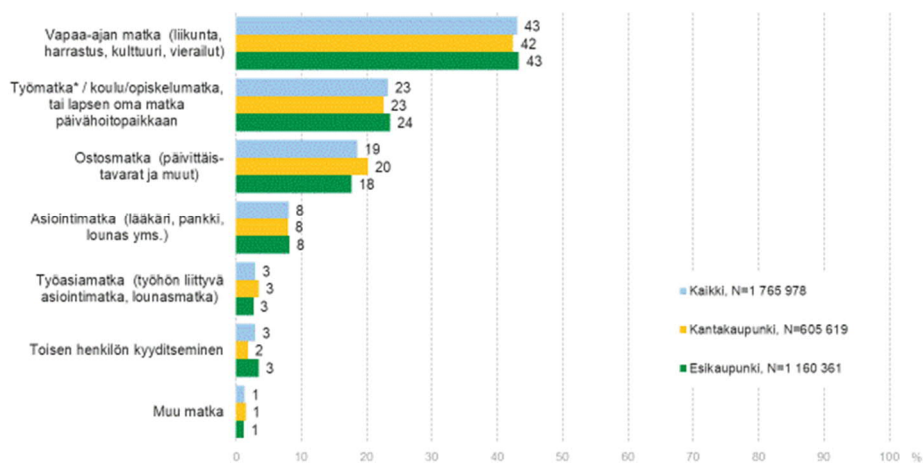
Erityisesti työmatkojen osuus on nyt pienempi kuin 2019, muutosta on seitsemän prosenttiyksikköä. Vapaa-ajan matkojen osuus on viisi prosenttiyksikköä viimevuotista suurempi ja ostosmatkojen neljä prosenttiyksikköä suurempi. Koulu- tai opiskelumatkojen osuus on vähentynyt kolme prosenttiyksikköä. Muilta osin muutokset jäävät korkeintaan prosenttiyksikköön.

Vastaajan ikä selittää tietenkin merkittävästi sitä, millaisia matkoja tehdään. Nuorten (7–17-vuotiaat) matkoista yli puolet (52 %) on koulu- ja opiskelumatkoja ja 43 % vapaa-ajan matkoja. Yli 65-vuotiaiden matkat ovat useimmin joko vapaa-ajan matkoja (52 %) tai ostosmatkoja (33 %). Nuorilla aikuisilla (18–29-vuotiaat) vapaa-ajan matkat (45 %) ja ostos- (19 %) ja työmatkat (18 %) ovat yleisempiä. Aikaisemmasta poiketen vapaa-ajan matkat ovat yleisin matkan tarkoitus 30–44-vuotiailla (35 %) ja työmatkat vasta toiseksi yleisin (22 %). Samoin 45–64-vuotiailla vapaa-ajan matkat (40 %) ovat yleisin matkan tarkoitus, toiseksi yleisimpiä ovat työmatkat (22 %). Muista taustaryhmistä voi todeta, että luonnollisesti eläkeläisillä ja työttömillä korostuvat vapaa-ajan matkojen osuudet. Kummassakin ryhmässä osuus on kuitenkin kasvanut melko selvästi viime vuodesta.

Seuraavien sivujen kuvioissa on esitetty helsinkiläisten matkojen pääasialliset tarkoitukset sekä prosenttiosuuksina että matkojen lukumäärinä.

Tehtyjen matkojen tarkoitus 2020

% päivän aikana tehdyistä matkoista

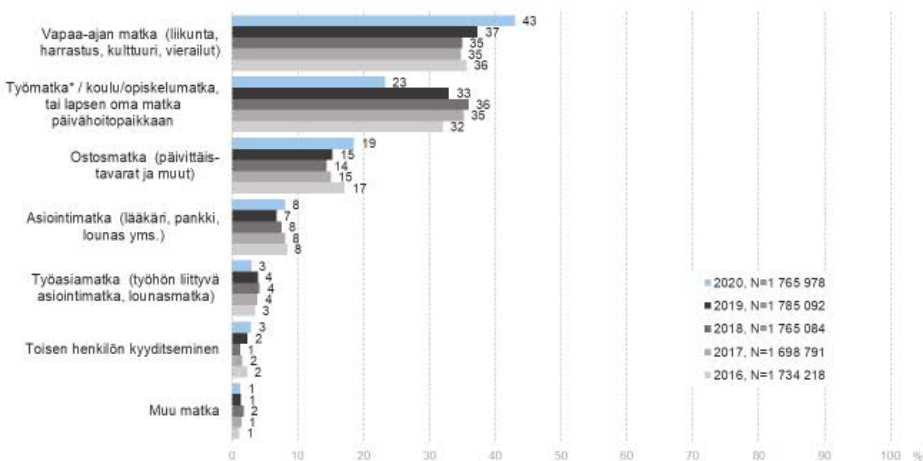

Helsinki

*) yleensä kodin ja työpaikan välinen

Tehtyjen matkojen tarkoitus 2016-2020

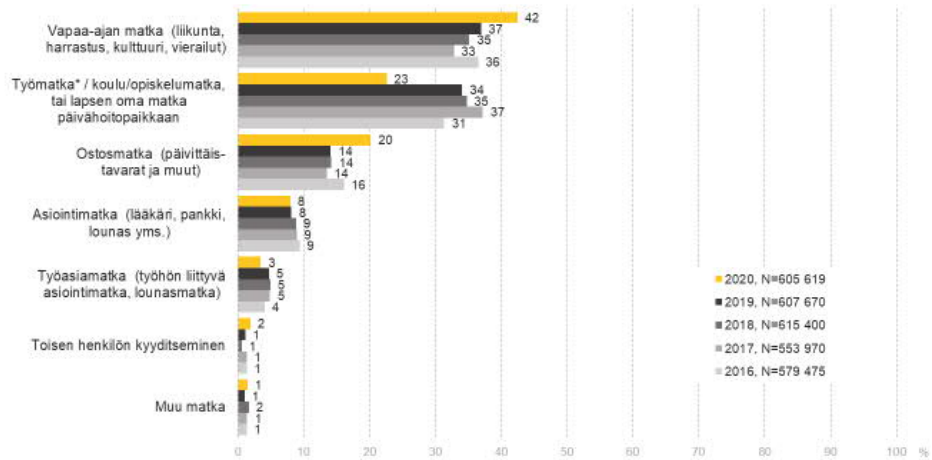
KAIKKI VASTAAJAT % päivän aikana tehdyistä matkoista

Helsinki

*) yleensä kodin ja työpaikan välinen

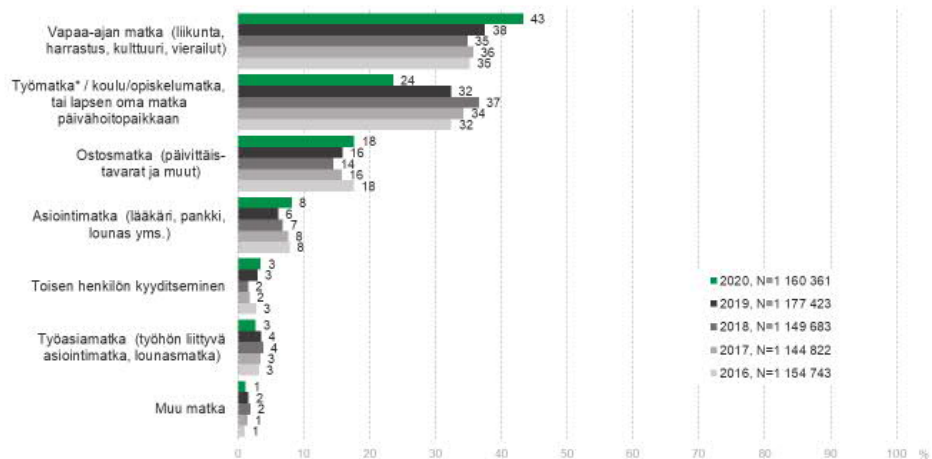
Tehtyjen matkojen tarkoitus 2016-2020 KANTAKAUPUNKI-% päivän aikana tehdyistä matkoista

Helsinki

*) yleensä kodin ja työpaikan välinen

Tehtyjen matkojen tarkoitus 2016-2020 ESIKAUPUNKI-% päivän aikana tehdyistä matkoista

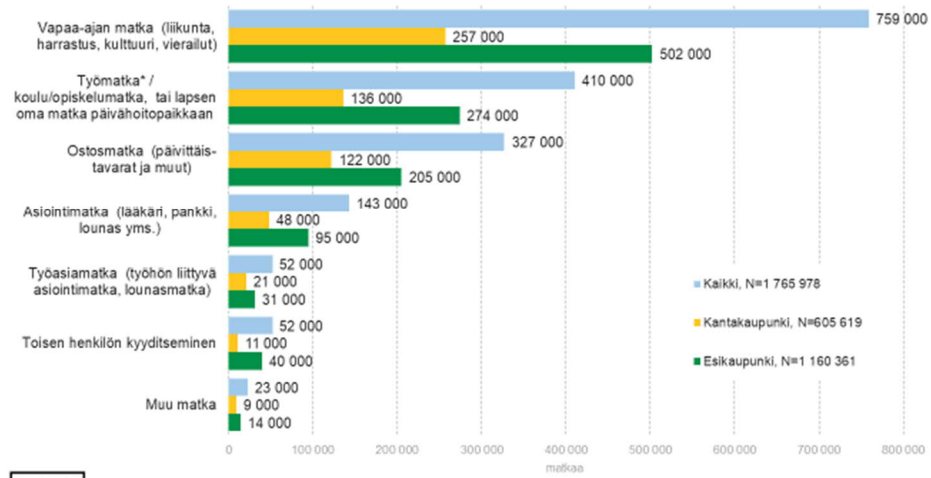

Helsinki

*) yleensä kodin ja työpaikan välinen

Tehtyjen matkojen tarkoitus 2020

Päivän aikana tehdyt matkat

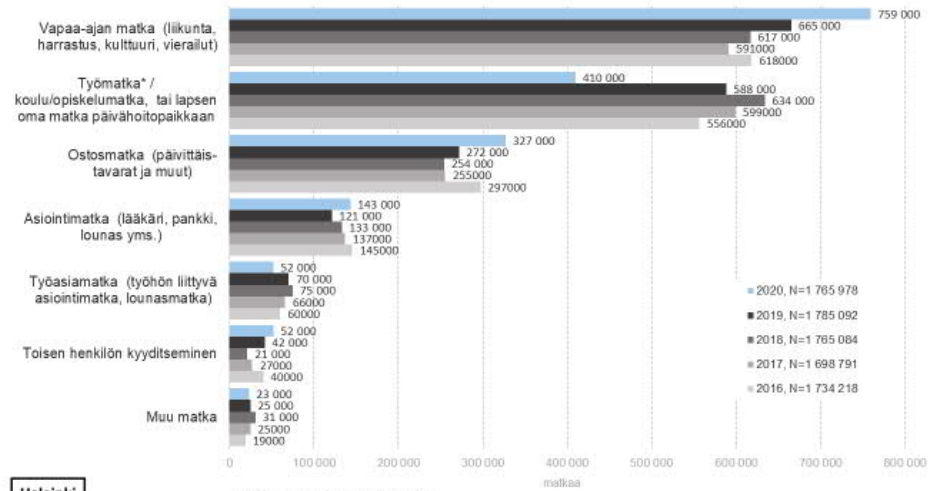

Helsinki

*) yleensä kodin ja työpaikan välinen

Tehtyjen matkojen tarkoitus 2016-2020

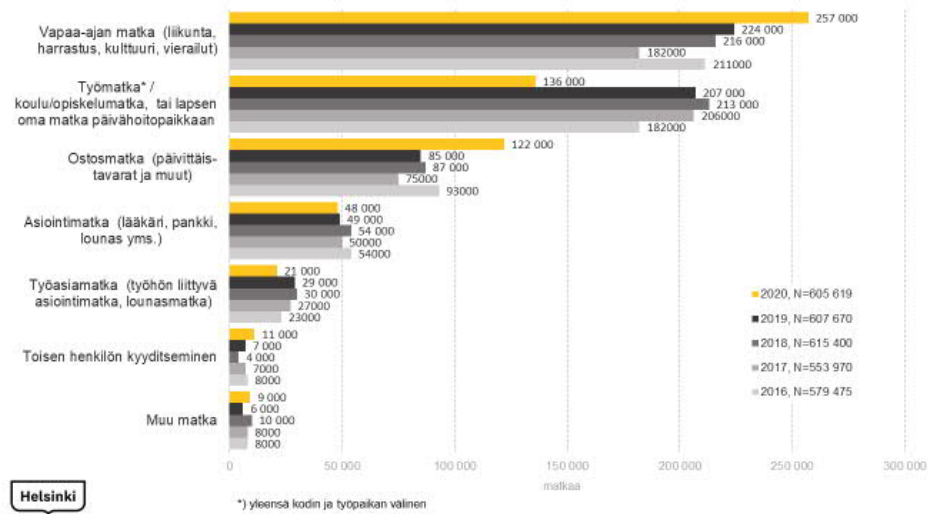
KAIKKI VASTAAJAT-Päivän aikana tehdyt matkat

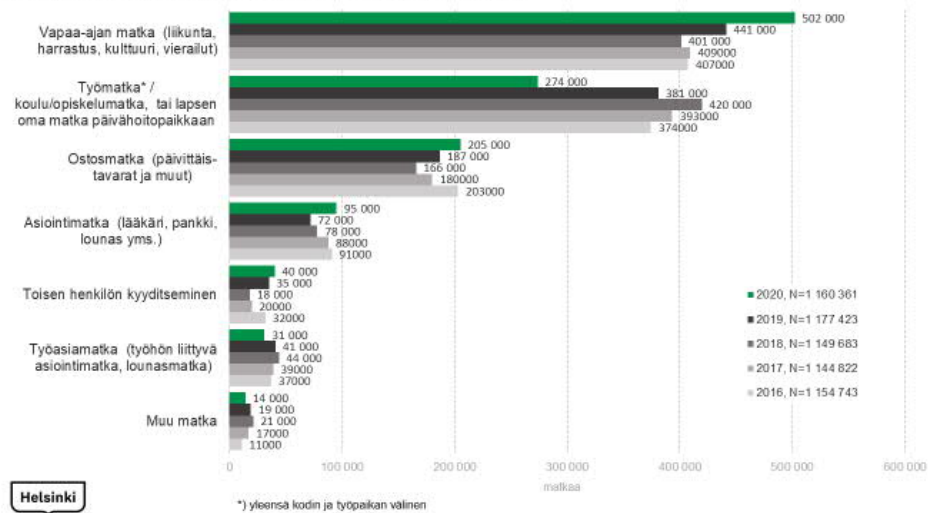
Helsinki

*) yleensä kodin ja työpaikan välinen

Tehtyjen matkojen tarkoitus 2016-2020 KANTAKAUPUNKI-Päivän aikana tehdyt matkat

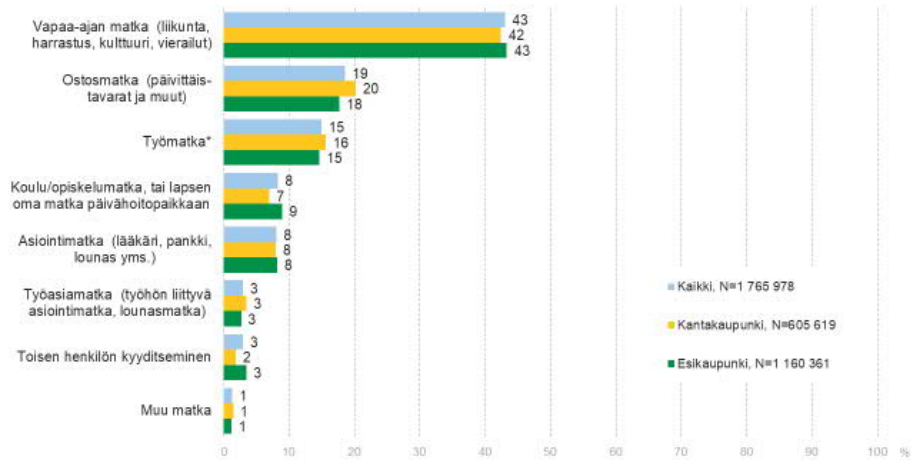

Tehtyjen matkojen tarkoitus 2016-2020 ESIKAUPUNKI-Päivän aikana tehdyt matkat

Tehtyjen matkojen tarkoitus 2020

% päivän aikana tehdyistä matkoista

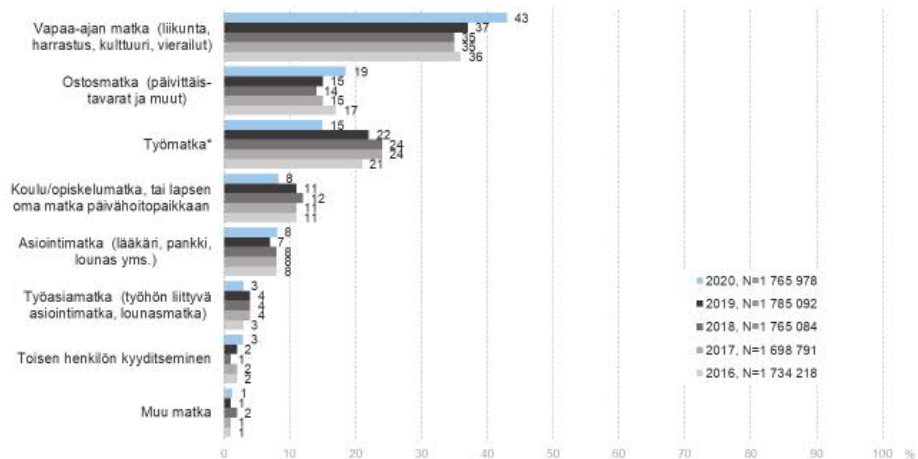

Helsinki

*) yleensä kodin ja työpaikan välinen

Tehtyjen matkojen tarkoitus 2016-2020

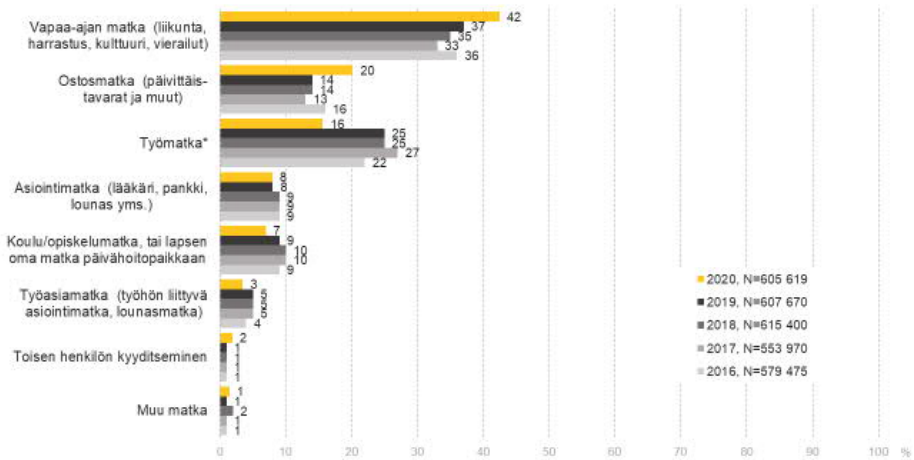
KAIKKI VASTAAJAT % päivän aikana tehdyistä matkoista

Helsinki

*) yleensä kodin ja työpaikan välinen

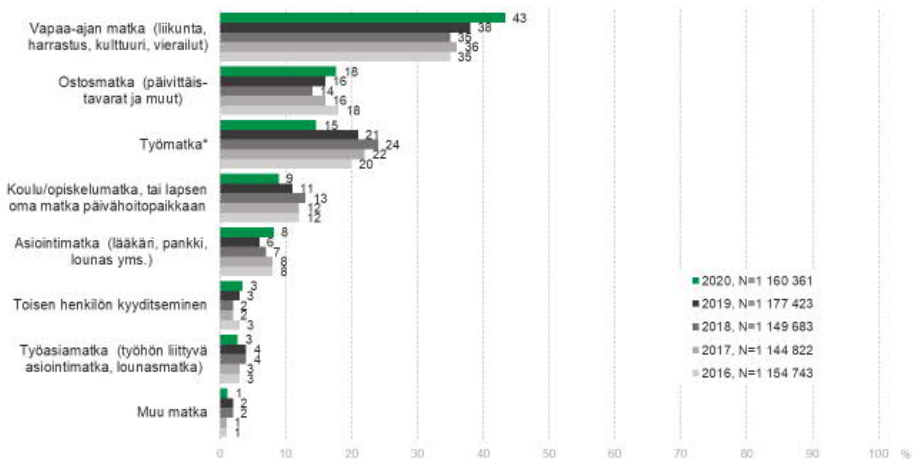
Tehtyjen matkojen tarkoitus 2016-2020 KANTAKAUPUNKI-% päivän aikana tehdyistä matkoista

Helsinki

*) yleensä kodin ja työpaikan välinen

Tehtyjen matkojen tarkoitus 2016-2020 ESIKAUPUNKI-% päivän aikana tehdyistä matkoista

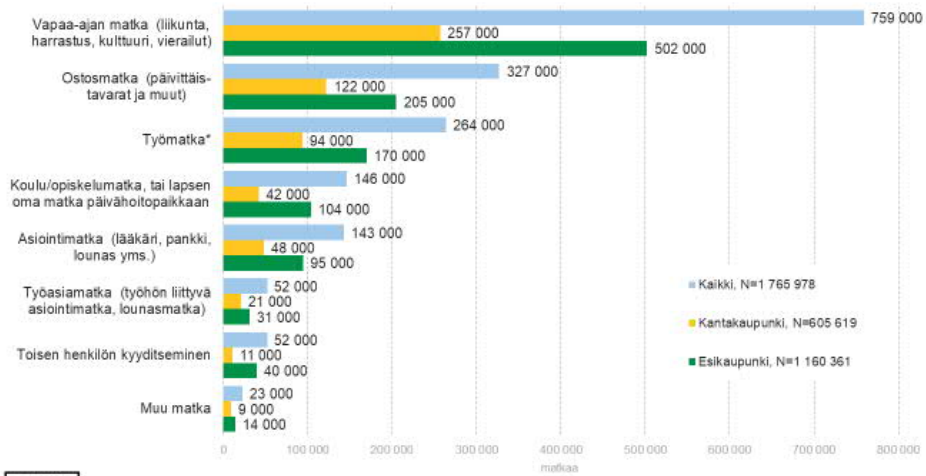

Helsinki

*) yleensä kodin ja työpaikan välinen

Tehtyjen matkojen tarkoitus 2020

Päivän aikana tehdyt matkat

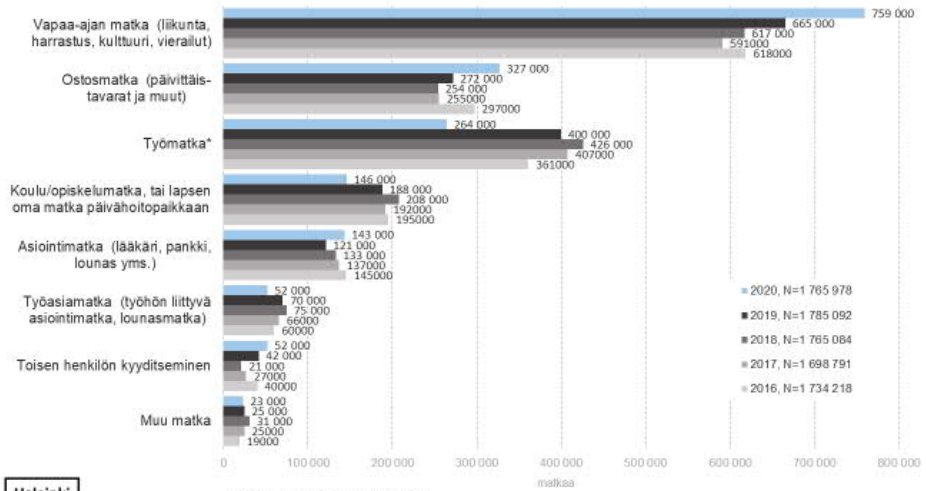

Helsinki

*) yleensä kodin ja työpaikan välinen

Tehtyjen matkojen tarkoitus 2016-2020

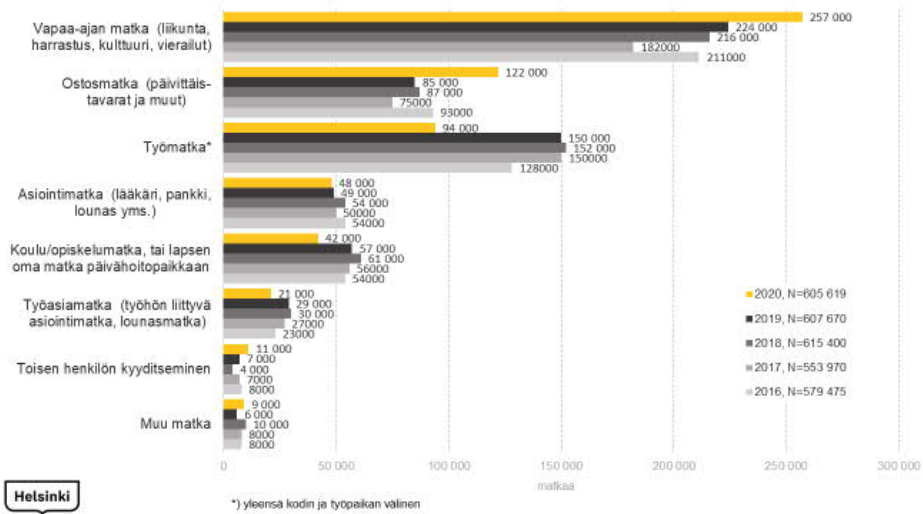
KAIKKI VASTAAJAT-Päivän aikana tehdyt matkat

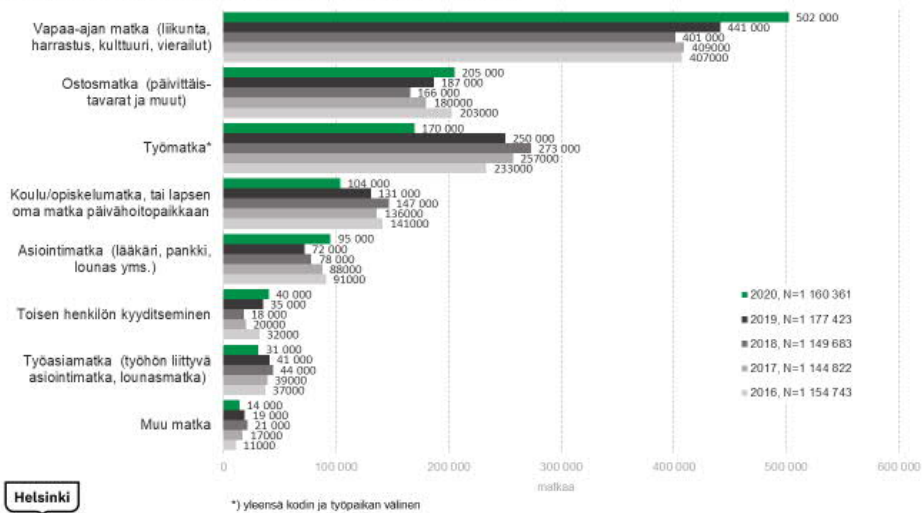
Helsinki

*) yleensä kodin ja työpaikan välinen

Tehtyjen matkojen tarkoitus 2016-2020 KANTAKAUPUNKI-Päivän aikana tehdyt matkat

Tehtyjen matkojen tarkoitus 2016-2020 ESIKAUPUNKI-Päivän aikana tehdyt matkat

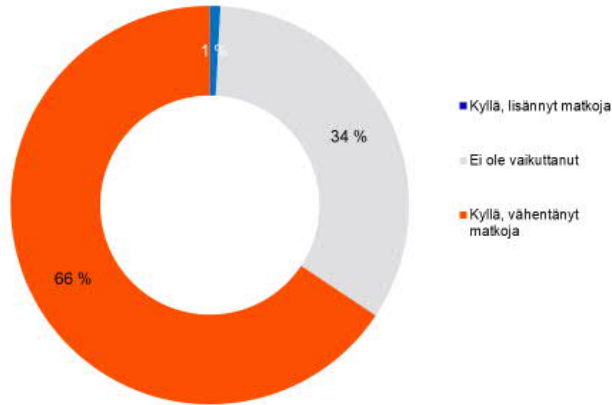

3.4. Koronaviruksen vaikutus omaan matkustamiseen

Yli puolet vastaajista (57 %) sanoo, että vallitseva koronavirustilanne on vaikuttanut Helsingin sisäisten matkojen kulkutapoihin. Vastaajista 51 prosenttia on vähentänyt joitain kulkutapoja ja 38 % lisännyt. Lisätyimmät kulkutavat ovat polkupyörä (46 %), kävely (43 %) ja henkilöauto kuljettajana (31 %). Vähennettyinä kulkutapoina mainitaan useimmin julkiset liikennevälineet: bussi (74 %), metro (53 %), raitiovaunu (47 %) ja juna (35 %).

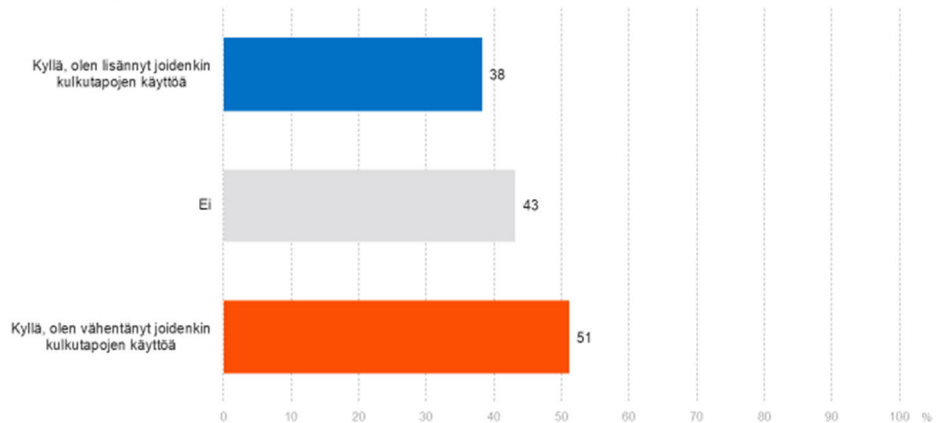
Kävelyä ovat lisänneet erityisesti kantakaupungissa asuvat. Henkilöautolla liikkumista joko kuljettajana tai matkustajana ovat lisänneet esikaupungeissa asuvat selvästi kantakaupunkia asuvia enemmän. Polkupyöräilyn lisääjissä korostuvat erityisesti 30-44 -vuotiaat naiset, henkilöauton käyttöä kuljettajana lisänneissä taas korostuvat 45-64 -vuotiaat miehet. Kävelyä lisänneet ovat vähentäneet keskimääräistä useammin raitiovaunulla matkustamista. Muuten ei löydy tilastollisesti merkitseviä eroja siinä, että jotain kulkutapaa lisänneet olisivat vähentäneet erityisten paljon jotain toista.

Onko vallitseva koronavirustilanne vaikuttanut tehtyihin Helsingin sisäisten matkojen määrään, verrattuna viime syksyyn % vastaajista, n=3004

Helsinki

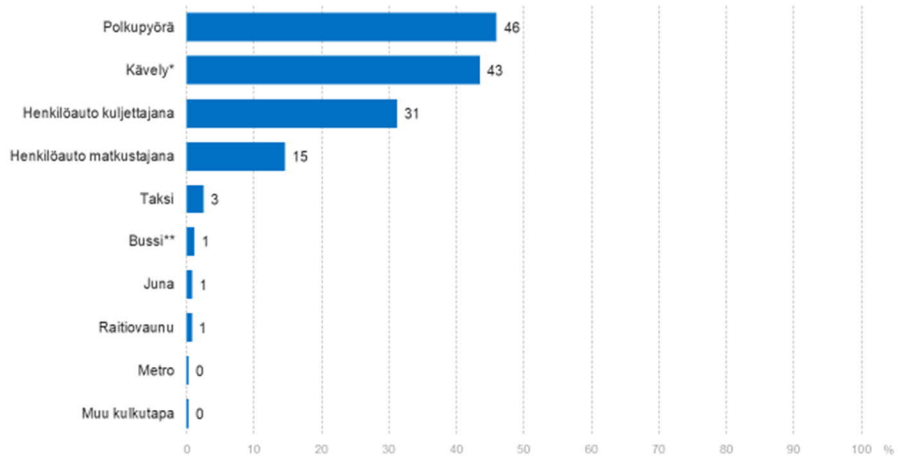
Onko vallitseva koronavirustilanne vaikuttanut Helsingin sisäisten matkojen kulkutapoihin % vastaajista, n=3004

Helsinki

Mitä kulkutapoja on lisätty

% vastaajista, jotka lisänneet joitain kulkutapoja, n=1157

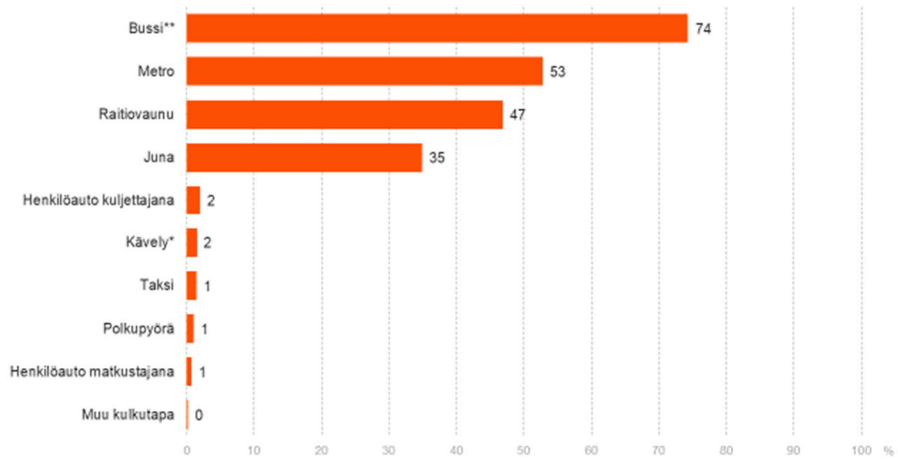

Helsinki

*) myös juoksu, potkukeikka, pyörätuoli, rullaattori, rullakäsitimet, rullasukset, potkulauta/sähköpotkulauta
 **) myös palvelulinjat, koulukuljetus

Mitä kulkutapoja on vähennetty

% vastaajista, jotka vähentäneet joitain kulkutapoja, n=1546

Helsinki

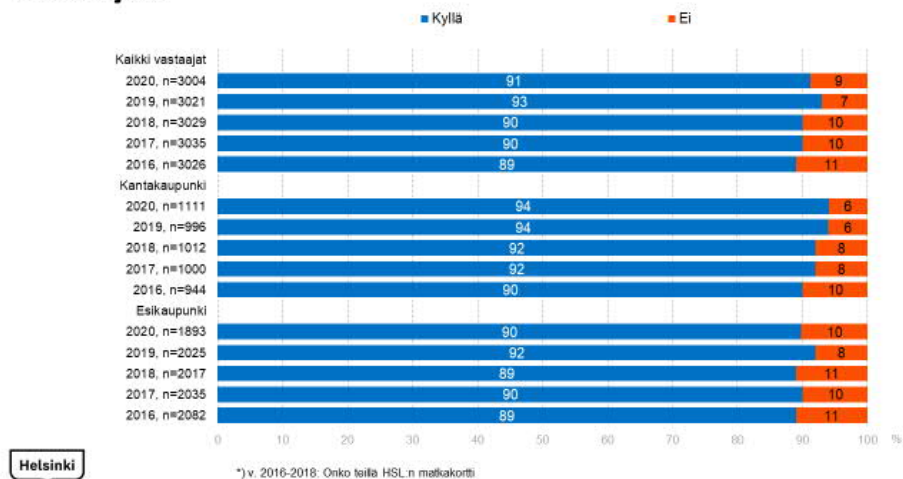
*) myös juoksu, potkukeikka, pyörätuoli, rullaattori, rullakäsitimet, rullasukset, potkulauta/sähköpotkulauta
 **) myös palvelulinjat, koulukuljetus

3.5. HSL:n matkakortin käyttäminen

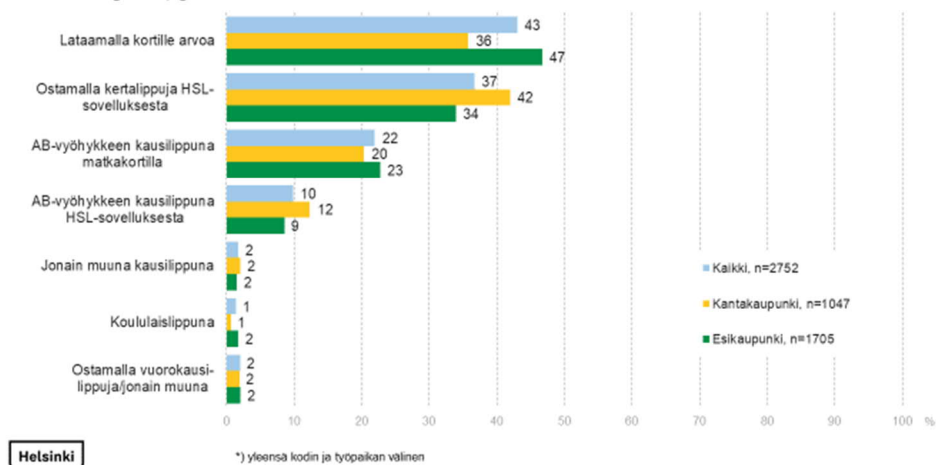
Kaikista vastaajista 91 %:lla on käytössään HSL:n matkakortti tai he käyttävät HSL-sovelluksen lipputuotteita. Osuus on nyt kaksi prosenttiyksikköä pienempi kuin viime tutkimuskerralla. Ennen vuotta 2019 on kysytty ainoastaan, onko vastaajalla käytössään HSL:n matkakortti. Naisilla ja koululaisilla/opiskelijoilla matkakortti/HSL-sovelluksen käyttö on kaikista yleisintä. Yli 45-vuotiailla matkakortti/sovellus on hieman harvinaisempi kuin sitä nuoremmilla.

Yleisimmät käyttötavat ovat matkakortille arvon lataaminen (43 %) ja kertalippujen ostaminen HSL-sovelluksesta (37 %). Noin viidennes (22 %) käyttää matkakorttia AB-vyöhykkeen kausilippuna ja 10 % AB-vyöhykkeen kausilippuna HSL-sovelluksessa. Esikaupungissa korostuu arvon lataaminen kortille. Muuten kanta- ja esikaupungin välillä ei löydy käytössä merkitseviä eroja.

Onko teillä HSL:n matkakortti tai käytättekö HSL-sovelluksen lipputuotteita 2016-2020* % vastaajista

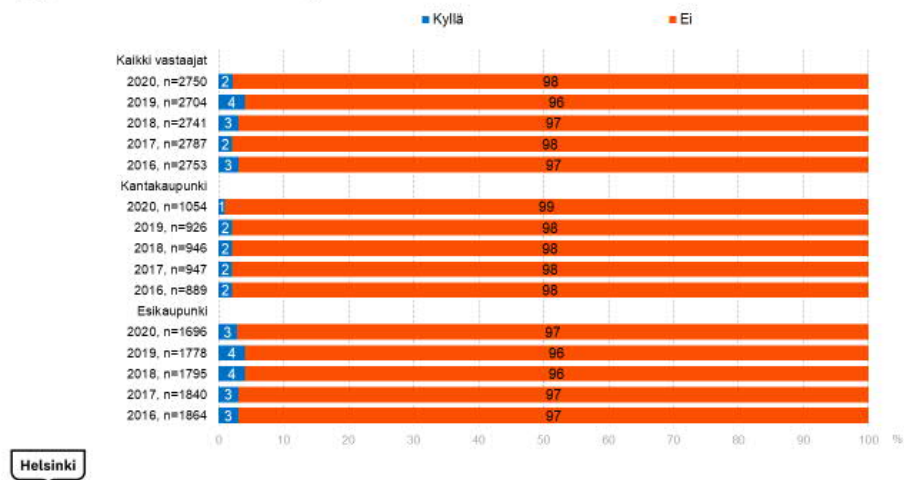
Käytättekö matkakorttianne tai sovelluksen lipputuotteita pääsääntöisesti...? 2020 % vastaajista, joilla on matkakortti

3.6. Liikkuminen ammatissa henkilöautolla

Kahdeksantoista vuotta täyttäneistä vastaajista kaksi prosenttia oli liikkunut tutkimusajankohtana ammatissaan henkilöautolla kuljettaen henkilöitä tai tavaroita. Tulos on samalla tasolla kuin aikaisemmillä tutkimuskerroilla.

Liikuitteko eilen (tutkimuspäivänä) ammatissanne henkilöautolla kuljettaen henkilöitä tai tavaroita 2016-2020 % yli 18-vuotiaista vastaajista

3.7. Talouden käytössä olevat henkilöautot

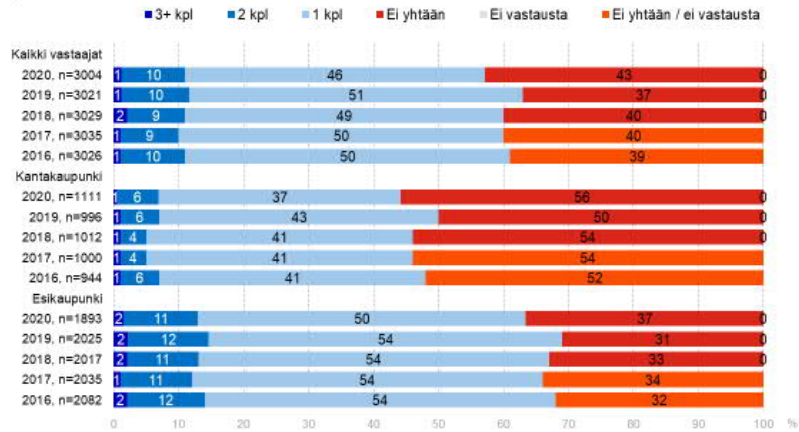
Vastaajista 57 %:lla oli taloudessaan käytössä vähintään yksi henkilöauto. Kantakaupungissa autottomia on huomattavasti enemmän, 56 % asuvista. 46 %:lla helsinkiläistalouksista on yksi auto. Kaksi autoa on kymmenellä ja kolme autoa tai enemmän yhdellä prosentilla talouksista. Autojen määrä on laskenut viime vuodesta. Ero on tilastollisesti merkitsevä.

Autoista työsuhdeautoja on seitsemällä prosentilla. Valtaosalla (84 %) on käytössään vakinainen pysäköintipaikka kotona, mutta vain noin neljäsosalla (24 %) työpaikalla. Kantakaupungissa vakinaisten pysäköintipaikkojen osuudet ovat luonnollisesti pienemmät kuin esikaupungissa.

Vastaajista (täysi-ikäiset, joiden taloudessa on auto/autoja käytössä) käyttää autoa päivittäin 31 % ja muutaman kerran viikossa 39 %. 14 % käyttää autoa kerran viikossa. Tätä harvemmin autoa käyttäviä on 12 %. 4 % niistä täysikäisistä, joiden taloudessa on auto, ei käytä autoa koskaan itse. Esikaupungeissa asuvat käyttävät autoa aktiivisemmin kuin kantakaupungissa asuvat. Päivittäin autoa käyttäneiden osuus on laskenut, mutta kokonaisuudessaan auton käyttöuseus on kasvanut: autoa harvemmin kuin kerran viikossa käyttävien osuus on nyt pienempi kuin yhdeksäkään aikaisemmissa tutkimuksissa.

Kuinka monta henkilöautoa taloudellanne on vakituksessa käytössä? 2016-2020

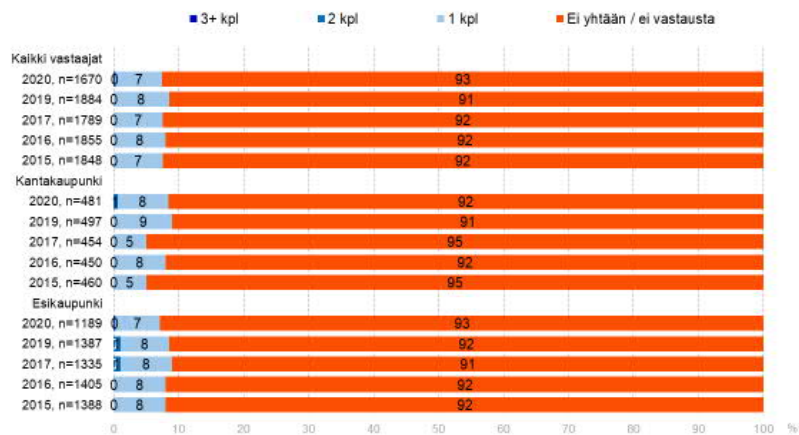
% vastaajista

Helsinki

Kuinka monta näistä on työsuhdeautoja? 2015-2020*

% vastaajista, joiden taloudessa auto/autoja käytössä

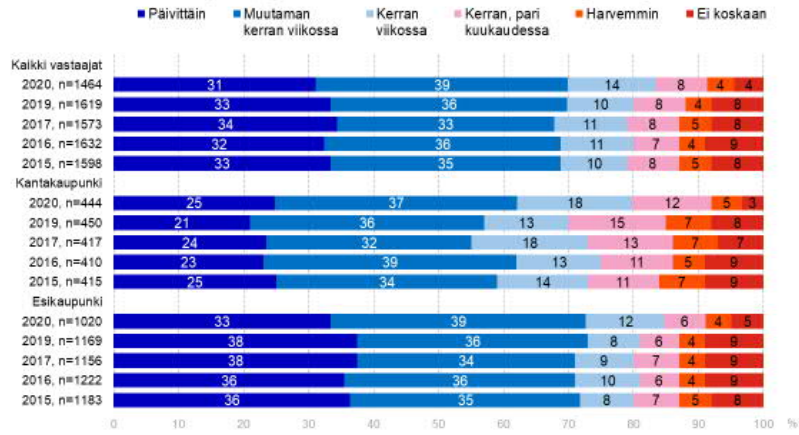

Helsinki

*) Ei kysytty v. 2018

Käytättekö itse taloutenne käytössä olevaa autoa...? 2015-2020*

% yli 18-vuotiaista vastaajista, joiden taloudella auto/autoja käytössä

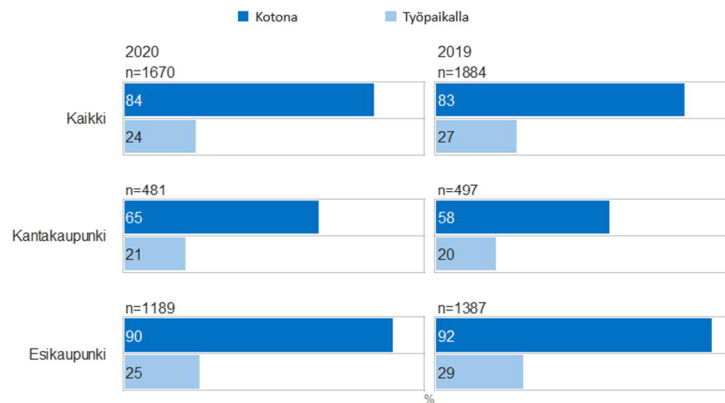

Helsinki

*) Ei kysytty v. 2018

Onko teillä vakinainen pysäköintipaikka...? 2019-2020

% vastaajista, joiden taloudessa auto/autoja käytössä

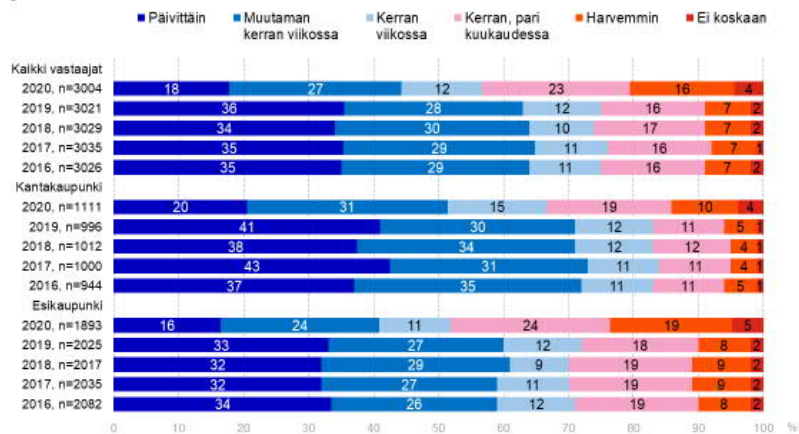
Helsinki

3.8. Joukkoliikenteen käyttäminen

Lähes kaikki vastaajat käyttävät joukkoliikennettä ainakin joskus. Päivittäin joukkoliikennettä käyttää 18 % ja muutaman kerran viikossa 27 % vastaajista. Kerran viikossa joukkoliikennettä käyttäviä on 12 %, kerran-pari kuukaudessa käyttäviä on 23 % ja sitä harvemmin käyttäviä on 16 %. Neljä prosenttia vastaajista ei käytä joukkoliikennettä lainkaan.

Päivittäin joukkoliikennettä käyttävien osuus on laskenut 18 prosenttiyksikköä viime vuodesta. Lisäystä on kerran-pari kuukaudessa tai sitä harvemmin käyttäneiden osuudessa. Joukkoliikennettä käyttävät selvästi aktiivisimmin 18–29-vuotiaat, kokopäivätoisissa olevat sekä opiskelijat/koululaiset.

Käytättekö itse joukkoliikennettä (bussi, juna, metro, raitiovaunu)...? 2016-2020 % vastaajista

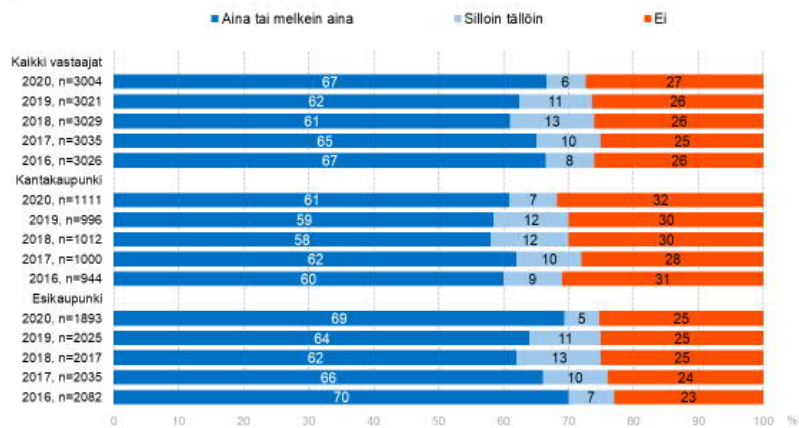
Helsinki

3.9. Polkupyörän käyttäminen

Kolmella neljästä helsinkiläisestä on käytössään polkupyörä vähintään silloin tällöin ja kahdella kolmesta aina tai melkein aina. Kuten aikaisempinakin vuosina, runsaalla neljäsosalla ei ole käytössä lainkaan polkupyörää. Yleisimmin talouksista löytyy kaksi tai useampia aikuisten pyöriä ja lasten pyöriä.

Onko teillä käytettävissänne polkupyörä...? 2016-2020

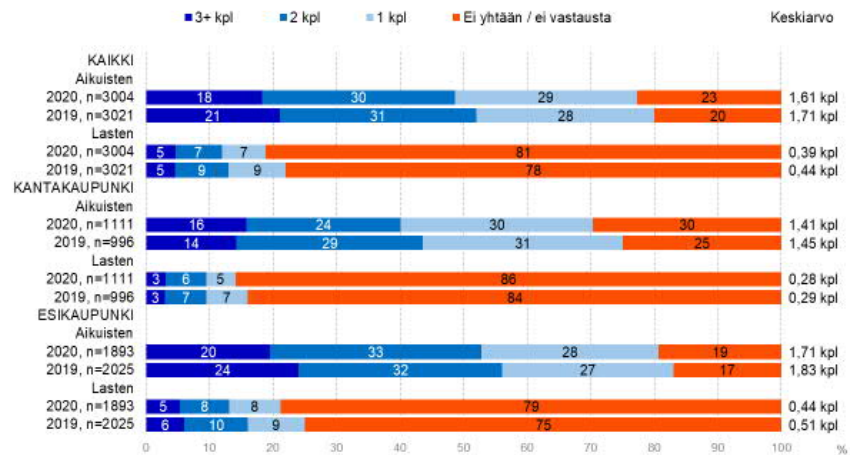
% vastaajista

Helsinki

Mitä polkupyöriä taloudessa on...? 2019-2020

% vastaajista

Helsinki

LIITTEET

KYSELYLOMAKE YLI 15-VUOTIAAT

Puhelinhaastattelu 15-79-vuotiaat

Ohje haastattelijalle:

Matkoista ja kulkutavasta

Matkalla tarkoitetaan siirtymistä kävellen tai jollain kulkuneuvolla paikasta toiseen. Matkoja ovat esim. meno kotoa töihin tai työpaikalta kokoukseen. Matkoja voidaan jakaa ryhmiin mm. kulkutavan tai matkan tarkoituksen (esim. ostosmatka) mukaan. Matkoiksi luetaan lyhyetkin kävelymatkat, lukuun ottamatta rakennuksen sisällä tapahtuvia matkoja. Lenkin muotoinen matka esim. kävelylenkki kotoa kotiin, ilmoitetaan kahdeksi matkaksi siten, että ensimmäinen matka on lähtöpisteestä lenkin etäisimpään pisteeseen ja toinen sieltä takaisin.

Henkilöhaastattelun kysymykset:

Olen tutkimushaastattelijana NN XX-yrityksestä, hyvää huomenta/päivää/ilttaa! Teemme parhaillaan helsinkiläisten tekemiä matkoja ja matkojen kulkumuotoja koskevaa tutkimusta. Voimmeko esittää muutamia kysymyksiä koskien edellisen päivän matkojanne?
Haastattelu kestää noin X minuuttia

SUOSTUU → SIIRRY KYSYMYKSIIN

KIELTÄYTYY → Sitten en vaivaa teitä pidempään. Mukavaa aamun/päivän/illan jatkoa!

Aluksi kysyn muutaman taustatietokysymyksen...

1. Asutteko Helsingissä?

jos ei asu, kysely lopetetaan

2. Mikä on syntymävuotenne? (käy aluksi kaikkiin kiintiöityihin ikäryhmiin, kun alkaa olla kiintiö täynnä täytyy alkaa kysyä, onko taloudessanne sen ja sen ikäistä henkilöä)

___ vuosi

3. Mikä on asuinpaikkanne postinumero?

Sitten siirrymme tutkimuskysymyksiin

4. Pyydämme teitä nyt kertomaan edellisen vuorokauden aikana tekemänne matkat klo 4.00–3.59 sen kulkutavan mukaan (pääasiallisen kulkutavan), jolla teitte **kilometreissä pisimmän matkan**. Mukaan otetaan **vain Helsingin sisällä tapahtuvat matkat** eli jos olette töissä esim. Vantaalla, työmatkaa ei huomioida. Pienet poikkeamiset kioskille, kauppaan yms. eivät katkaise matkaa. Ammattimaisesti liikkuvat kuten autonkuljettajat, taksinkuljettajat, postinkantajat tms. ilmoittavat matkat niiltä osin, kun ne eivät ole ammatin harjoittamiseen liittyviä matkoja.

A. Ensin edellisen vuorokauden matkat aamulla, eli kello 4.00–12.00 välisenä aikana.

Kuinka monta matkaa teitte edellisen vuorokauden aikaan aamulla?

1. 1
2. 2

3. 3
4. 4
5. 5
6. 6
7. en yhtään → siirry kohtaan B

Mikä oli aamulla tekemänne ensimmäisen matkan tarkoitus? Oliko se... LUETELLAAN ENSIMMÄISELLÄ KERRALLA KOKO LISTA, SITTEN TARVITTAESSA:

1. työmatka (yleensä kodin ja työpaikan välinen)
2. työasiamatka (työhön liittyvä asiointimatka, lounasmatka)
3. koulu/opiskelumatka
4. ostosmatka (päivittäistavarat ja muut)
5. asiointimatka (lääkäri, pankki, lounas)
6. toisen henkilön kyyditseminen
7. vapaa-ajan matka (liikunta, harrastus, kulttuuri, vierailut)
8. muu matka

Entä mikä oli aamulla tekemänne ensimmäisen matkan pääasiallinen kulkutapa? Pääasiallinen kulkutapa on se, jolla kuljitte kilometreissä pisimmän osuuden matkasta. Oliko se... LUETELLAAN ENSIMMÄISELLÄ KERRALLA KOKO LISTA, SITTEN TARVITTAESSA:

1. kävely (myös juoksu, potkukelkka, potkulauta, pyörätuoli, rollaattori, rullaluistimet, rullasukset)
2. polkupyörä
3. bussi
4. metro
5. raitiovaunu
6. juna
7. henkilöautolla kuljettajana
8. henkilöautolla matkustajana
9. taksi, mukaan lukien Uber, Yango ja muut kyytipalvelut
10. potkulauta/sähköpotkulauta
11. muu kulkutapa

TOISTETAAN SAMAT KYSYMYKSET MATKAN TARKOITUKSESTA JA KULKUTAVASTA KAIKISTA AAMULLA KELLO 4.00–12.00 TEHDYISTÄ MATKOISTA

B. Seuraavaksi edellisen vuorokauden matkat päivällä, eli kello 12.01 – 17.00 välisenä aikana.

Kuinka monta matkaa teitte edellisen vuorokauden aikaan päivällä?

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4
5. 5
6. 6
7. ei yhtään → siirry kohtaan C

Mikä oli päivällä tekemänne ensimmäisen matkan tarkoitus? Oliko se... LUETELLAAN ENSIMMÄISELLÄ KERRALLA KOKO LISTA, SITTEN TARVITTAESSA:

1. työmatka (yleensä kodin ja työpaikan välinen)
2. työasiamatka (työhön liittyvä asiointimatka, lounasmatka)
3. koulu/opiskelumatka

4. ostosmatka (päivittäistavarat ja muut)
5. asiointimatka (lääkäri, pankki, lounas)
6. toisen henkilön kyyditseminen
7. vapaa-ajan matka (liikunta, harrastus, kulttuuri, vierailut)
8. muu matka

Entä mikä oli päivällä tekemänne ensimmäisen matkan pääasiallinen kulkutapa? Pääasiallinen kulkutapa on se, jolla kuljitte kilometreissä pisimmän osuuden matkasta. Oliko se... LUETELLAAN ENSIMMÄISELLÄ KERRALLA, SITTEN TARVITTAESSA:

1. kävely (myös juoksu, potkukelkka, potkulauta, pyörätuoli, rollaattori, rullaluistimet, rullasukset)
2. polkupyörä
3. bussi
4. metro
5. raitiovaunu
6. juna
7. henkilöautolla kuljettajana
8. henkilöautolla matkustajana
9. taksi, mukaan lukien Uber, Yango ja muut kyytipalvelut
10. potkulauta/sähköpotkulauta
11. muu kulkutapa

TOISTETAAN SAMAT KYSYMYKSET MATKAN TARKOITUKSESTA JA KULKUTAVASTA KAIKISTA PÄIVÄLLÄ KELLO 12:01–17:00 TEHDYISTÄ MATKOISTA

C. Lopuksi edellisen vuorokauden matkat illalla, eli kello 17.01–4.00 välisenä aikana.

Kuinka monta matkaa teitte edellisen vuorokauden aikaan illalla?

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4
5. 5
6. 6
7. ei yhtään → siirry kysymykseen 5

Mikä oli illalla tekemänne ensimmäisen matkan tarkoitus? Oliko se... LUETELLAAN ENSIMMÄISELLÄ KERRALLA KOKO LISTA, SITTEN TARVITTAESSA:

1. työmatka (yleensä kodin ja työpaikan välinen)
2. työasiamatka (työhön liittyvä asiointimatka, lounasmatka)
3. koulu/opiskelumatka
4. ostosmatka (päivittäistavarat ja muut)
5. asiointimatka (lääkäri, pankki, lounas)
6. toisen henkilön kyyditseminen
7. vapaa-ajan matka (liikunta, harrastus, kulttuuri, vierailut)
8. muu matka

Entä mikä oli illalla tekemänne ensimmäisen matkan pääasiallinen kulkutapa? Pääasiallinen kulkutapa on se, jolla kuljitte kilometreissä pisimmän osuuden matkasta. Oliko se... LUETELLAAN ENSIMMÄISELLÄ KERRALLA KOKO LISTA, SITTEN TARVITTAESSA:

1. kävely (myös juoksu, potkukelkka, potkulauta, pyörätuoli, rollaattori, rullaluistimet, rullasukset)
2. polkupyörä

3. bussi
4. metro
5. raitiovaunu
6. juna
7. henkilöautolla kuljettajana
8. henkilöautolla matkustajana
9. taksi, mukaan lukien Uber, Yango ja muut kyytipalvelut
10. potkulauta/sähköpotkulauta
11. muu kulkutapa

TOISTETAAN SAMAT KYSYMYKSET MATKAN TARKOITUKSESTA JA KULKUTAVASTA KAIKISTA ILLALLA KELLO 17.01–4.00 TEHDYISTÄ MATKOISTA

5. Vaikuttiko sää tekemienne matkojen määrään?

- Ei vaikuttanut
- Kyllä, vähensi matkoja
- Kyllä, lisäsi matkoja

6. Korvasitteko tai vaihdoitteko kulkutapaa sään takia?

- Kyllä
- Ei

7. JOS KORVASI: Mitä kulkutapoja korvasitte? VOI VALITA USEITA

1. kävely (myös juoksu, potkukelkka, potkulauta, pyörätuoli, rollaattori, rullaluistimet, rullasukset)
2. polkupyörä
3. bussi
4. metro
5. raitiovaunu
6. juna
7. henkilöautolla kuljettajana
8. henkilöautolla matkustajana
9. taksi, mukaan lukien Uber, Yango ja muut kyytipalvelut
10. potkulauta/sähköpotkulauta
11. muu kulkutapa

8 Millä kulkutavoilla korvasitte? VOI VALITA USEITA

1. kävely (myös juoksu, potkukelkka, potkulauta, pyörätuoli, rollaattori, rullaluistimet, rullasukset)
2. polkupyörä
3. bussi
4. metro
5. raitiovaunu
6. juna
7. henkilöautolla kuljettajana
8. henkilöautolla matkustajana
9. taksi, mukaan lukien Uber, Yango ja muut kyytipalvelut
10. potkulauta/sähköpotkulauta
11. muu kulkutapa

Sitten muutama kysymys yleisistä liikkumistottumuksistanne

9. Onko teillä HSL:n matkakortti tai käytättekö HSL-sovelluksen lipputuotteita?

1. kyllä
2. ei → siirry kysymykseen 11

10. Miten käytätte matkakorttianne tai sovelluksen lipputuotteita pääsääntöisesti? LUETELLAAN, VOI VALITA USEITA

1. lataamalla kortille arvoa
2. ostamalla kertalippuja HSL-sovelluksesta
3. AB-vyöhykkeen kausilippuna matkakortilla
4. AB-vyöhykkeen kausilippuna HSL-sovelluksesta
5. ostamalla sovelluksesta vuorokausilippuja
6. jonain muuna kausilippuna
7. koululaislippuna
8. jonain muuna, esimerkiksi vapaalippuna

11. Liikuitteko edellisenä vuorokautena (tutkimuspäivänä) ammatissanne henkilöautolla kuljettaen henkilöitä tai tavaroita? (TÄHÄN KUULUVAT: autonkuljettaja, taksinkuljettaja, lähetti, postinjakaja, ruokapalvelun työntekijä, autokoulun opettaja yms. Tähän EI kuulu esim. toimistotyöntekijät, jotka menevät asiakasneuvotteluihin henkilöautolla.)

1. kyllä
2. ei

12. Kuinka monta henkilöautoa taloudellanne on vakituaisessa käytössä?

_____kpl

ei yhtään → siirry kysymykseen 16

ei vastausta

13. JOS KÄYTÖSSÄ ON AUTO: Kuinka monta näistä on työsuhdeautoja?

_____kpl

ei yhtään

14. JOS KÄYTÖSSÄ ON AUTO: Käytättekö te itse taloutenne käytössä olevaa autoa?

- (ei kysytä alle 18-vuotiaalta)
 1. päivittäin
 2. muutaman kerran viikossa
 3. kerran viikossa
 4. kerran, pari kuukaudessa
 5. harvemmin
 6. ei koskaan

15. Onko teillä vakinainen pysäköintipaikka?

A. kotona

1. kyllä
2. ei

B. työpaikalla

1. kyllä
2. ei

16. Käytättekö te joukkoliikennettä (bussi, juna, metro, raitiovaunu)? LUETELLAAN VAIHTOEHDOT:

1. päivittäin
2. muutaman kerran viikossa
3. kerran viikossa
4. kerran, pari kuukaudessa
5. harvemmin
6. ei koskaan

17. Onko teillä käytettävissänne polkupyörä?

LUETELLAAN VAIHTOEHDOT:

1. aina tai melkein aina
2. silloin tällöin
3. ei

18. Montako polkupyörää taloudessanne on?

1. montako aikuisten pyörää? ____
2. montako lasten pyörää? ____

19. Onko vallitseva koronavirustilanne vaikuttanut tekemienne Helsingin sisäisten matkojen määrään, verrattuna viime syksyyn?

Ei ole vaikuttanut

Kyllä, vähentänyt matkoja

Kyllä, lisännyt matkoja

20. Onko vallitseva koronavirustilanne vaikuttanut Helsingin sisäisten matkojenne kulkutapoihin?

Ei

Kyllä, olen lisännyt joidenkin kulkutapojen käyttöä

Kyllä, olen vähentänyt joidenkin kulkutapojen käyttöä

21. JOS LISÄNNYT: Mitä kulkutapoja olette lisännyt?

1. kävely (myös juoksu, potkukelkka, potkulauta, pyörätuoli, rollaattori, rullaluistimet, rullasukset)
2. polkupyörä
3. bussi
4. metro
5. raitiovaunu
6. juna
7. henkilöautolla kuljettajana
8. henkilöautolla matkustajana
9. taksi, mukaan lukien Uber, Yango ja muut kyytipalvelut
10. potkulauta/sähköpotkulauta
11. muu kulkutapa

22. JOS VÄHENTÄNYT: Mitä kulkutapoja olette vähentänyt?

1. kävely (myös juoksu, potkukelkka, potkulauta, pyörätuoli, rollaattori, rullaluistimet, rullasukset)
2. polkupyörä
3. bussi
4. metro
5. raitiovaunu
6. juna
7. henkilöautolla kuljettajana
8. henkilöautolla matkustajana
9. taksi, mukaan lukien Uber, Yango ja muut kyytipalvelut
10. potkulauta/sähköpotkulauta
11. muu kulkutapa

Lopuksi kysymme vielä muutaman taustatietokysymyksen vastausten tilastollista luokitelua varten

23. Sukupuolenne?

LUETELLAAN VAIHTOEHDOT:

1. nainen
2. mies

3. muu / en halua vastata

24. Kuinka monta henkilöä kuuluu talouteenne te mukaan lukien?

_____ henkilöä

25. JOS HENKILÖITÄ ON ENEMMÄN KUIN 1: Kuinka monta alle kouluikäistä perheessänne on?

_____ henkilöä

ei yhtään

26. Asutteko?

1. kerrostalossa
2. rivitalossa tai paritalossa
3. omakotitalossa
4. muu asumismuoto

27. Kuinka moni taloudessanne asuvista käy tällä hetkellä säännöllisesti ansiotyössä?

_____ henkilöä

ei yhtään

28. Mikä seuraavista kuvaa parhaiten tämänhetkistä tilannettasi?

- 1) Työssäkäyvä
- 2) Työtön tai lomautettu
- 3) Opiskelija tai koululainen
- 4) Eläkkeellä
- 5) Perhevapaalla
- 6) Varusmies- tai siviilipalveluksessa
- 7) Muu työvoiman ulkopuolella

29. JOS KÄY TÖISSÄ (VAST 1): Mikä on työpaikkanne postinumero?

Postinumero: _____ jos ei muista → Kadun nimi: _____

KYSELYLOMAKE 7-14-vuotiaat

Puhelinhaastattelu 7-14-vuotiaat

Ohje haastattelijalle:

Matkoista ja kulkutavoista

Matkalla tarkoitetaan siirtymistä kävellen tai jollain kulkuneuvolla paikasta toiseen. Matkoja ovat esim. meno kotoa töihin tai työpaikalta kokoukseen. Matkoja voidaan jakaa ryhmiin mm. kulkutavan tai matkan tarkoituksen (esim. ostosmatka) mukaan. Matkoiksi luetaan lyhyetkin kävelymatkat, lukuun ottamatta rakennuksen sisällä tapahtuvia matkoja. Lenkin muotoinen matka esim. kävelylenkki kotoa kotiin, ilmoitetaan kahdeksi matkaksi siten, että ensimmäinen matka on lähtöpisteestä lenkin etäisimpään pisteeseen ja toinen sieltä takaisin.

Henkilöhaastattelun kysymykset:

Olen tutkimushaastattelijana NN XX-yrityksestä, hyvää huomenta/päivää/ilttaa! Teemme parhaillaan helsinkiläisten tekemiä matkoja ja matkojen kulkumuotoja koskevaa tutkimusta. Voimmeko esittää muutaman kysymyksen teidän 7-14-vuotiaan lapsen edellispäivän matkoista? Haastattelu kestää noin X minuuttia.

Jos vastaaja ilmoittaa oma-aloitteisesti, että toivoisi, että lasta haastateltaisiin puhelimitse, kysytään lapsen puhelinnumero ja soitetaan suoraan lapselle. Tällöin kysymykset esitetään tähän sähkökirjoitukseen kirjoitetusta "lapsenne matkat" -muodon sijasta muodossa "matkasi".

SUOSTUU → SIIRRY KYSYMYKSIIN

KIELTÄYTYY → Sitten en vaivaa teitä pidempään. Mukavaa aamun/päivän/illan jatkoa!

EI 7-14-VUOTAITA LAPSIA → Sitten en vaivaa teitä pidempään. Mukavaa aamun/päivän/illan jatkoa!

LAPSENNE NIMI: _____ (Jos useita 7-14-vuotiaita valitaan se, jolla oli viimeksi syntymäpäivä)

LAPSEN PUHELINNUMERO: _____

Aluksi kysyn muutaman taustatietokysymyksen...

1. Asutteko Helsingissä?

jos ei asu, kysely lopetetaan

2. Mikä on lapsenne syntymävuosi?

_____ vuosi

3. Mikä on asuinpaikkanne postinumero?

Sitten siirrymme tutkimuskysymyksiin

- 4. Pyydämme teitä nyt** kertomaan lapsenne edellisen vuorokauden aikana tekemät matkat klo 4.00–3.59 sen kulkutavan mukaan (pääasiallisen kulkutavan), jolla lapsenne teki **kilometreissä pisimmän matkan**. Mukaan otetaan **vain Helsingin sisällä tapahtuvat matkat** eli jos lapsenne on koulussa tai hoidossa esim. Vantaalla, matkaa ei huomioida. Pienet poikkeamiset kioskille, kauppaan yms. eivät katkaise matkaa.

A. Ensin lapsenne edellisen vuorokauden matkat aamulla, eli kello 4.00–12.00 välisenä aikana.

Kuinka monta matkaa lapsenne teki edellisen vuorokauden aikaan aamulla?

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4
5. 5
6. 6
7. ei yhtään → siirry kohtaan B

Mikä oli lapsenne aamulla tekemän ensimmäisen matkan tarkoitus? Oliko se... LUETELLAAN ENSIMMÄISELLÄ KERRALLA KOKO LISTA, SITTEEN TARVITTAESSA:

1. työmatka (yleensä kodin ja työpaikan välinen)
2. työasiamatka (työhön liittyvä asiointimatka, lounasmatka)
3. koulu/opiskelumatka, tai lapsen oma matka päivähoitopaikkaan
4. ostosmatka (päivittäistavarat ja muut)
5. asiointimatka (lääkäri, pankki, lounas yms.)
6. toisen henkilön kyyditseminen (älä luettele)
7. vapaa-ajan matka (liikunta, harrastus, kulttuuri, vierailut)
8. muu matka

Entä mikä oli lapsenne aamulla tekemän ensimmäisen matkan pääasiallinen kulkutapa? Pääasiallinen kulkutapa on se, jolla lapsenne kulki kilometreissä pisimmän osuuden matkasta. Oliko se... LUETELLAAN ENSIMMÄISELLÄ KERRALLA KOKO LISTA, SITTEEN TARVITTAESSA:

1. kävely (myös juoksu, potkukelkka, pyörätuoli, rollaattori, rullaluistimet, rullasukset)
2. polkupyörä
3. bussi
4. metro
5. raitiovaunu
6. juna
7. henkilöautolla kuljettajana
8. henkilöautolla matkustajana
9. taksi, mukaan lukien Uber, Yango ja muut kyytipalvelut
10. potkulauta/sähköpotkulauta
11. muu kulkutapa

TOISTETAAN SAMAT KYSYMYKSET MATKAN TARKOITUKSESTA JA KULKUTAVASTA KAIKISTA AAMULLA KELLO 4.00–12.00 TEHDYISTÄ MATKOISTA

B. Seuraavaksi lapsenne edellisen vuorokauden matkat päivällä, eli kello 12.01–17.00 välisenä aikana.

Kuinka monta matkaa lapsenne teki edellisen vuorokauden aikaan päivällä?

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4
5. 5
6. 6
7. ei yhtään → siirry kohtaan C

Mikä oli lapsenne päivällä tekemän ensimmäisen matkan tarkoitus? Oliko se... LUETELLAAN ENSIMMÄISELLÄ KERRALLA KOKO LISTA, SITTEN TARVITTAESSA:

1. työmatka (yleensä kodin ja työpaikan välinen)
2. työasiamatka (työhön liittyvä asiointimatka, lounasmatka)
3. koulu/opiskelumatka, tai lapsen oma matka päivähoitopaikkaan
4. ostosmatka (päivittäistavarat ja muut)
5. asiointimatka (lääkäri, pankki, lounas yms.)
6. toisen henkilön kyyditseminen (älä luettele)
7. vapaa-ajan matka (liikunta, harrastus, kulttuuri, vierailut)
8. muu matka

Entä mikä oli lapsenne päivällä tekemän ensimmäisen matkan pääasiallinen kulkutapa? Pääasiallinen kulkutapa on se, jolla lapsenne kulki kilometreissä pisimmän osuuden matkasta. Oliko se... LUETELLAAN ENSIMMÄISELLÄ KERRALLA KOKO LISTA, SITTEN TARVITTAESSA:

1. kävely (myös juoksu, potkukelkka, pyörätuoli, rollaattori, rullaluistimet, rullasukset)
2. polkupyörä
3. bussi
4. metro
5. raitiovaunu
6. juna
7. henkilöautolla kuljettajana
8. henkilöautolla matkustajana
9. taksi, mukaan lukien Uber, Yango ja muut kyytipalvelut
10. potkulauta/sähköpotkulauta
11. muu kulkutapa

TOISTETAAN SAMAT KYSYMYKSET MATKAN TARKOITUKSESTA JA KULKUTAVASTA KAIKISTA PÄIVÄLLÄ KELLO 12:01–17:00 TEHDYISTÄ MATKOISTA

C. Lopuksi lapsenne edellisen vuorokauden matkat illalla, eli kello 17.01–04.00 välisenä aikana.

Kuinka monta matkaa lapsenne teki edellisen vuorokauden aikaan illalla?

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4
5. 5
6. 6
7. ei yhtään → siirry kysymykseen 5

Mikä oli lapsenne illalla tekemän ensimmäisen matkan tarkoitus? Oliko se... LUETELLAAN ENSIMMÄISELLÄ KERRALLA KOKO LISTA, SITTEN TARVITTAESSA:

1. työmatka (yleensä kodin ja työpaikan välinen)
2. työasiamatka (työhön liittyvä asiointimatka, lounasmatka)
3. koulu/opiskelumatka, tai lapsen oma matka päivähoitopaikkaan
4. ostosmatka (päivittäistavarat ja muut)
5. asiointimatka (lääkäri, pankki, lounas yms.)
6. toisen henkilön kyyditseminen (älä luettele)
7. vapaa-ajan matka (liikunta, harrastus, kulttuuri, vierailut)
8. muu matka

Entä mikä oli lapsenne illalla tekemän ensimmäisen matkan pääasiallinen kulkutapa? Pääasiallinen kulkutapa on se, jolla lapsenne kulki kilometreissä pisimmän osuuden matkasta. Oliko se... LUETELLAAN ENSIMMÄISELLÄ KERRALLA KOKO LISTA, SITTEN TARVITTAESSA:

1. kävely (myös juoksu, potkukelkka, pyörätuoli, rollaattori, rullaluistimet, rullasukset)
2. polkupyörä
3. bussi
4. metro
5. raitiovaunu
6. juna
7. henkilöautolla kuljettajana
8. henkilöautolla matkustajana
9. taksi, mukaan lukien Uber, Yango ja muut kyytipalvelut
10. potkulauta/sähköpotkulauta
11. muu kulkutapa

TOISTETAAN SAMAT KYSYMYKSET MATKAN TARKOITUKSESTA JA KULKUTAVASTA KAIKISTA ILLALLA KELLO 17.01–4.00 TEHDYISTÄ MATKOISTA

5. Vaikuttiko sää lapsenne tekemien matkojen määrään?

Ei vaikuttanut
Kyllä, vähensi matkoja
Kyllä, lisäsi matkoja

6. Korvasiko tai vaihtoiko lapsenne kulkutapaa sään takia?

Kyllä
Ei

7. JOS KORVASI: Mitä kulkutapoja korvattiin? VOI VALITA USEITA

1. kävely (myös juoksu, potkukelkka, potkulauta, pyörätuoli, rollaattori, rullaluistimet, rullasukset)
2. polkupyörä
3. bussi
4. metro
5. raitiovaunu
6. juna
7. henkilöautolla kuljettajana
8. henkilöautolla matkustajana
9. taksi, mukaan lukien Uber, Yango ja muut kyytipalvelut
10. potkulauta/sähköpotkulauta
11. muu kulkutapa

8 Millä kulkutavoilla korvattiin? VOI VALITA USEITA

1. kävely (myös juoksu, potkukelkka, potkulauta, pyörätuoli, rollaattori, rullaluistimet, rullasukset)
2. polkupyörä
3. bussi
4. metro
5. raitiovaunu
6. juna
7. henkilöautolla kuljettajana
8. henkilöautolla matkustajana
9. taksi, mukaan lukien Uber, Yango ja muut kyytipalvelut
10. potkulauta/sähköpotkulauta
11. muu kulkutapa

Sitten muutama kysymys lapsenne yleisistä liikkumistottumuksista

9. Onko lapsellanne käytössä HSL:n matkakortti tai käyttääkö hän HSL-sovelluksen lipputuotteita?

3. kyllä
4. ei → siirry kysymykseen 11

10. Käyttääkö lapsenne matkakorttia tai sovelluksen lipputuotteita pääsääntöisesti? LUETELLAAN, VOI VALITA USEITA

1. lataamalla siihen arvoa tai ostamalla kertalippuja HSL-sovelluksesta
2. AB-vyöhykkeen kausilippuna
3. ostamalla sovelluksesta vuorokausilippuja
4. jonain muuna kausilippuna
5. koululaislippuna
6. jonain muuna, esimerkiksi vapaalippuna

11. Kuinka monta henkilöautoa taloudellanne on vakituksessa käytössä?

- ___ kpl
ei yhtään → siirry kysymykseen 14
ei vastausta

12. JOS KÄYTÖSSÄ ON AUTO: Kuinka monta näistä on työsuhteautoja?

- ___ kpl
ei yhtään

13. Onko teillä vakinainen pysäköintipaikka?

A. kotona

3. kyllä
4. ei

•

B. työpaikalla

3. kyllä
4. ei

14. Käyttääkö lapsenne joukkoliikennettä (bussi, juna, metro, raitiovaunu)? LUETELLAAN VAIHTOEHDOT:

7. päivittäin
8. muutaman kerran viikossa
9. kerran viikossa
10. kerran, pari kuukaudessa
11. harvemmin
12. ei koskaan

15. Onko lapsellanne käytettävissä polkupyörä? LUETELLAAN VAIHTOEHDOT:

4. aina tai melkein aina
5. silloin tällöin
6. ei

16. Montako polkupyörää taloudessanne on?

3. montako aikuisten pyörää? ___
4. montako lasten pyörää? ___

17. Onko vallitseva koronavirustilanne vaikuttanut lapsenne tekemien Helsingin sisäisten matkojen määrään, verrattuna viime syksyyn?

Ei ole vaikuttanut
Kyllä, vähentänyt matkoja
Kyllä, lisännyt matkoja

18. Onko vallitseva koronavirustilanne vaikuttanut lapsenne tekemien Helsingin sisäisten matkojenne kulkutapoihin?

Ei
Kyllä, lisännyt joidenkin kulkutapojen käyttöä
Kyllä, vähentänyt joidenkin kulkutapojen käyttöä

19. JOS LISÄNNYT: Mitä kulkutapoja on lisätty?

1. kävely (myös juoksu, potkukelkka, potkulauta, pyörätuoli, rollaattori, rullaluistimet, rullasukset)
2. polkupyörä
3. bussi
4. metro
5. raitiovaunu
6. juna
7. henkilöautolla kuljettajana
8. henkilöautolla matkustajana
9. taksi, mukaan lukien Uber, Yango ja muut kyytipalvelut
10. potkulauta/sähköpotkulauta
11. muu kulkutapa

22. JOS VÄHENTÄNYT: Mitä kulkutapoja on vähennetty?

1. kävely (myös juoksu, potkukelkka, potkulauta, pyörätuoli, rollaattori, rullaluistimet, rullasukset)
2. polkupyörä
3. bussi
4. metro
5. raitiovaunu
6. juna
7. henkilöautolla kuljettajana
8. henkilöautolla matkustajana
9. taksi, mukaan lukien Uber, Yango ja muut kyytipalvelut
10. potkulauta/sähköpotkulauta
11. muu kulkutapa

***Lopuksi kysymme vielä muutaman taustatietokysymyksen vastausten tilastollista luokitte-
telua varten***

23. Lapsenne sukupuoli? LUETELLAAN VAIHTOEHDOT:

- 1. nainen
- 2. mies
- 3. muu / en halua vastata

24. Kuinka monta henkilöä talouteenne kuuluu te mukaan lukien?

_____ henkilöä

**25. JOS HENKILÖITÄ ON ENEMMÄN KUIN 1: Kuinka monta alle kouluikäistä perhees-
sänne on?**

_____ henkilöä
ei yhtään

26. Asutteko?

5. kerrostalossa
6. rivitalossa tai paritalossa
7. omakotitalossa
8. muu asumismuoto

27. Kuinka moni taloudessanne asuvista käy tällä hetkellä säännöllisesti ansiotyössä?

_____ henkilöä
ei yhtään

28. JOS LAPSI ON 14-VUOTIAS: Käykö lapsenne koulua? Jos ei, niin mitä tekee? Koululaisten lisätöitä ei huomioida, vaan mitä tekee pääsääntöisesti. Yhteen kohtaan voi vain vastata. LUETTELE VAIHTOEHDOT:

1. koululainen/opiskelija
2. muuta, mitä _____?

29. JOS LAPSI KÄY TÖISSÄ: Mikä on työpaikan postinumero?

Postinumero: _____ jos ei muista → Kadun nimi: _____

Kuvailulehti

Tekijä	Tuomo Turja
Nimike	Helsingin sisäisten liikkumistottumukset 2020
Sarjan nimike	Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön julkaisu
Sarjanumero	2021:1
Julkaisuaika	1:2021
Sivuja	
Liitteitä	2
ISBN	978-952-331-884-7
ISSN	2489-4230 (verkkojulkaisu)
Kieli, koko teos	Suomi
Kieli, yhteenveto	Suomi

Tiivistelmä:

Tutkimuksessa selvittiin helsinkiläisten tekemiä Helsingin sisäisiä matkoja yhden vuorokauden aikana. Tutkimus antaa käsityksen siitä, miten helsinkiläiset liikkuvat jalan, pyöräillen, joukkoliikennevälineillä, henkilöautolla ja muilla kulkuvälineillä. Koronaepidemiolla ja siihen liittyvillä rajoituksilla ja suosituksilla on todennäköisesti ollut vaikutusta ihmisten liikkumiseen tutkimusajankohtana syksyllä 2020.

Tutkimusajankohtana syys-lokakuussa 2020 helsinkiläiset tekivät yhteensä noin 1,8 miljoonaa Helsingin sisäistä matkaa vuorokaudessa. Edellisvuoteen verrattuna tehtyjen matkojen määrä oli hieman pienempi. Keskimäärin helsinkiläiset tekivät 3,0 Helsingin sisäistä matkaa päivässä.

Yleisin matkojen kulkutapa oli kävely, 52 % tehdyistä matkoista. Joukkoliikenteen kulkutapaosuus oli 17 %, henkilöauton 20 % ja polkupyörän 11 %. Tarkasteltaessa vain henkilöautolla ja joukkoliikenteellä tehtyjä matkoja, oli joukkoliikenteen osuus 57 % ja henkilöauton 43 % matkoista. Kävelyn osuus kasvoi selvästi edellisvuodesta, kun taas joukkoliikenteen osuus pieneni.

Selvästi suurin osa kaikista matkoista oli vapaa-ajan matkoja, 43 % tehdyistä matkoista. Työ-, koulu- tai opiskelumatkoja oli 23 % tehdyistä matkoista. Osoitteen osuus oli 19 %.

Avainsanat: Kulkutapajakauma, Helsingin sisäiset matkat, matkaluku

Helsinki

Kaupunkiympäristön toimiala huolehtii Helsingin kaupunkiympäristön suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta, rakennusvalvonnasta sekä ympäristöön liittyvistä palveluista.